

TI-*nspire*[™]

Komme i gang med den TI- Nspire[™] / TI-Nspire[™] CAS grafregner

Denne guideboken gjelder for TI-Nspire[™] -programvareversjon 3.6. For å få den nyeste versjonen av dokumentasjonen, gå til education.ti.com/guides.

Viktig Informasjon

Dersom ikke annet er uttrykkelig nevnt i Lisensen som finnes vedlagt programmet, gir ikke Texas Instruments noen garanti, verken uttrykt eller underforstått, herunder, men ikke begrenset til noen impliserte garantier for salgbarhet og egnethet for et bestemt formål, med hensyn til noen som helst programmer eller bokmaterialer som kun er tilgjengelig på et "som det er"-grunnlag. Ikke i noen tilfeller kan Texas Instruments bli holdt ansvarlig overfor noen for spesielle, indirekte, tilfeldige eller følgeskader i forbindelse med eller som et resultat av anskaffelsen eller bruken av disse materialene. Texas Instruments' eneste og eksklusive ansvar, uten hensyn til aksjonsformen, kan ikke overstige den summen som er blitt fremsatt i lisensen for programmet. I tillegg kan ikke Texas Instruments bli holdt ansvarlig for noen krav av noe slag mot bruken av disse materialene av en annen part.

Vernier DataQuest™ er varemerker for sine respektive eiere.

© 2006 - 2013 Texas Instruments Incorporated

Innhold

Viktig Informasjon	2
Komme i gang med TI-Nspire™-grafregneren	7
Om CAS	7
Taster på TI-Nspire™-grafregneren	7
Klargjøre grafregneren for bruk	9
Slå på TI-Nspire™-grafregneren for første gang	9
Bruke TI-Nspire™-pekeplaten	11
Bruke startskjermbildet	12
Forstå Kladdemark	15
Skjermbildet på TI-Nspire™-grafregneren	15
Bruke Tips	17
Hurtig-taster på tastaturet	18
Bruke Kladdemark	23
Beregne med Kladdemark	24
Sette inn elementer fra katalogen	25
Vise -loggen	30
Redigere Kladdemark-uttrykk	31
Plotte en graf med Kladdemark	32
Arbeide med variabler i Kladdemark	38
Lagre innholdet i Kladdemark	38
Slette Kladdemark-innhold	39
Arbeide med dokumenter på TI-Nspire™ grafregnere	41
Åpne et dokument	41
Opprette et nytt dokument	42
Lagre dokumenter	42
Arbeide med applikasjoner	44
Bruke Applikasjonsmenyen	50
Kontekstmeny	51
Arbeide med oppgaver og sider	52
Legge til en oppgave i et dokument	52
Vise og flytte sider i et dokument	53
Kopiere, lime inn og slette oppgaver	57
Gi nytt navn til en oppgave	58

Legge til en side i en oppgave	58
Flytte gjennom sidene i et dokument	59
Dokumentadministrasjon	59
Lukke et dokument	64
Forstå verktøyene til TI-Nspire™	64
Arbeide med bilder	69
Arbeide med bilder på en grafregner	69
Arbeide i et TI-Nspire™ Navigator™-Teacher Software-klasserom	73
Pålogging til klasse	73
Sette en klasseøkt på pause	74
Forstå filoverføringer	74
Konfigurere grafregnere	77
Sette i AAA-batterier	77
Skifte AAA-batterier	79
Sette det oppladbare batteriet i TI-Nspire™	80
Kontrollere batteristatus	82
Lade opp grafregneren	83
Endre grafregnerinnstillinger	84
Endre foretrukket språk	85
Tilpasse oppsettet av grafregneren	85
Egendefinerte dokumentinnstillinger	87
Tilpasse innstillinger i Grafer og geometri	91
Vise grafregnerens status	93
Bruke trådløst kommunikasjonsutstyr	95
Koble til grafregnere og overføre filer	99
Koble til grafregnere	99
Overføre filer til og fra grafregnere	101
Overføre filer mellom datamaskiner og grafregnere	103
Håndtere feil som skyldes sending av mapper	106
Minne og filbehandling	109
Kontrollere tilgjengelig minne	109
Frigjøre minne	110
Tilbakestille minnet	113
Oppdatere grafregnerens operativsystem	115

Før du begynner	115
Finne oppgraderinger av operativsystemet	116
Oppgradere operativsystemet	117
Oppdatere operativsystemet på flere grafregnere	122
Meldinger ved OS-oppgradering	122
Om TI-84-modus	125
Endre tastatur	125
Kabler for TI-84 Plus-modus	127
Lagre skjermbilder i TI-84-modus	129
Oppgradere operativsystemet for TI-84 Plus	129
Kundestøtte og service fra Texas Instruments	130
Service og garantiinformasjoner	130
Forholdsregler for oppladbare batterier	130
Stikkordregister	131

Komme i gang med TI-Nspire™-grafregneren

TI-Nspire™ -grafregneren og TI-Nspire™ CAS-grafregneren er andre generasjon grafregnere i produktserien TI-Nspire™. Disse grafregnerne har pekeplate-navigering, dynamisk grafisk fremstilling og interaktive datamaskinfunksjoner.

Grafregneren og programvaren TI-Nspire™ deler samme funksjonalitet, slik at du kan overføre klasseoppgaver fra grafregneren til datamaskinen, eller overføre dokumenter til grafregneren når du trenger å være mobil. Start oppgavene på skolen, og fullfør arbeidet hjemme der du har full tilgang til programvarens farger og brukervennlige navigasjon. Bruk programvaren til å laste ned de nyeste oppdateringene av programvaren og operativsystemet så snart de er tilgjengelige, for å sikre at du har de nyeste funksjonene og forbedringene.

Denne dokumentasjonen dekker både TI-Nspire™ grafregner og TI-Nspire™ CAS grafregner. Selv om de fungerer likt på mange måter, er det likevel et noen få forskjeller. Hvis TI-Nspire™ CAS-grafregneren har ekstra funksjonalitet, er det spesifisert og CAS-proseduren er beskrevet.

Om CAS

Med CAS, eller Computer Algebra System, kan du:

- Utføre både symbolske og numeriske beregninger.
- Faktorisere og utvide uttrykk, og løse for fellesnevnerne.

TI-Nspire™ CAS-teknologien gjør det mulig å gjenkjenne, forenkle og regne ut matematiske uttrykk, og samtidig bevare symboler, inkludert variabler og konstanter som "e" og π .

Denne muligheten til å legge inn og vise ligninger og uttrykk på skjermen slik de vises i lærebøker, er nyttig for trinnvise beregninger innen aritmetikk, algebra og matematisk analyse (kalkulus).

Taster på TI-Nspire™-grafregneren

Bruk **TI-Nspire™-pekeplaten** på samme måte som du bruker pekeplaten på en bærbar PC. Du kan også trykke på de ytre

kantene for å flytte til høyre, venstre, opp og ned.

(esc) Fjerner menyer eller dialogbokser fra skjermen. Stopper også en beregning som er i gang.

(=) Åpner Kladdeark for rask beregning og graftegning.

(tab) Går til det neste inndatafeltet.

(ctrl) Gir tilgang til funksjoner eller tegn som vises over hver tast. Aktiverer også hurtigtaster i kombinasjon med andre taster.

(+shift) Skriver det neste tegnet som stor bokstav.

Merk: Et ►-symbol på en tast angir tilgang til flere alternativer. For å få tilgang til et alternativ, trykk på (?!>) gjentatte ganger eller bruk piltastene på pekeplaten. Trykk på **(enter)** eller klikk for å velge alternativet.

(on) Slår grafregneren på. Når grafregneren er på, viser denne tasten hovedskjermbildet.

(doc) Åpner dokumentmenyen.

(menu) Viser applikasjons- eller kontekstmenyen.

(del) Sletter forrige tegn.

(var) Viser lagrede variabler.

(enter) Evaluerer et uttrykk, utfører en instruksjon eller velger et menyelement.

Klargjøre grafregneren for bruk

TI-Nspire™-grafregnerne leveres med fire alkaliske AAA -batterier og en standard A-hann til mini-B-hann USB-kabel. Grafregneren kan også drives med et TI-Nspire™ oppladbart batteri eller en godkjent vegglander, som selges separat.

Før du kan bruke grafregneren din, må du enten sette i AAA-batterier **eller** sette i og lade opp et oppladbart TI-Nspire™-batteri (hvis du har kjøpt dette). Du kan også koble grafregneren til en ekstern strømkilde hvis du har vegglander.

Merk: For mer informasjon om installering av batterier, se *Konfigurereg rafregnerne*.

Slå på TI-Nspire™-grafregneren for første gang

1. Sørg for at batteriene er satt inn eller ladet, eller at grafregneren er koblet til en strømkilde.
2. Trykk på for å slå på grafregneren.

Et fremdriftsfelt vises mens operativsystemet lastes inn. Deretter blir du bedt om å velge innstillinger for språk og skriftstørrelse.

For å slå grafregneren av, trykk på . Innstillingene og innholdet i minnet beholdes.

Merk: For mer informasjon om installering og lading av batterier, se *Konfigurereg rafregnerne*.

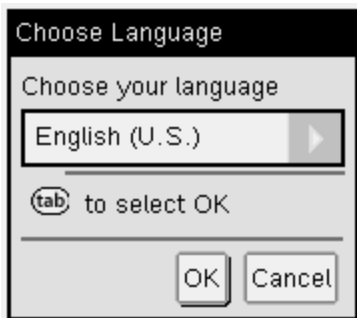
Bruke Automatic Power Down™

For å forlenge batteriets levetid slår funksjonen Automatic Power Down™ (APD™) grafregneren av etter tre minutter uten aktivitet. Når dette skjer, kan du trykke på for å slå grafregneren på og gå tilbake til dokumentet eller menyen som var åpen sist. Hvis du vil endre standardinnstillingen, trykk på   for å åpne skjermbildet **Oppsett av grafregner** der du kan endre innstillingen **Ventemodus**.

Merk: For mer informasjon om konfigurering av grafregneren, se *Konfigurereg rafregnerne*.

Velge et språk

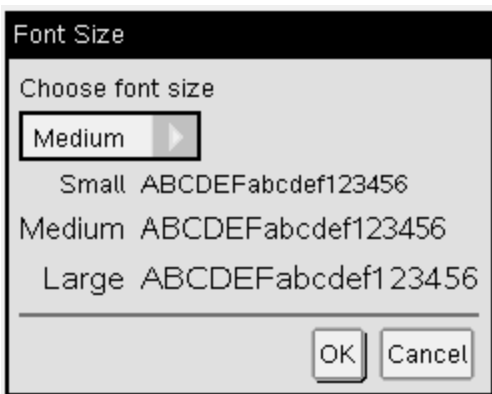
Når operativsystemet er lastet inn, velg det språket du vil bruke.

1. Trykk på ► for å åpne rullegardinmenyen.
2. Trykk på ▼ for å bla gjennom språkene, og trykk på eller (enter) for å velge et språk.
3. Trykk på (tab) for å markere **OK**-knappen, og trykk på eller (enter) for å lagre språkvalget.

Velge en skriftstørrelse

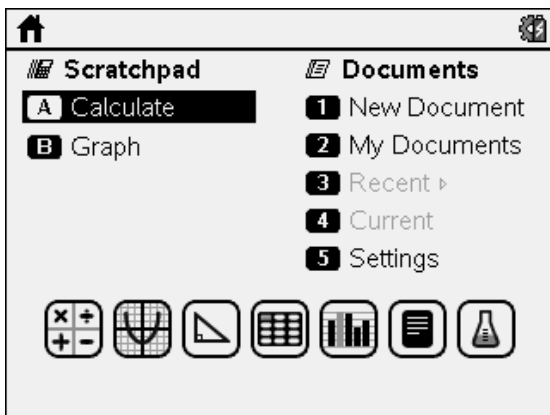
Velg deretter en skriftstørrelse for skjermen.

1. Trykk på ► for å åpne rullegardinmenyen.
2. Trykk på ▼ for å markere skriftstørrelsen, og trykk på eller (enter) for å velge den.
3. Trykk på (tab) for å markere **OK**-knappen, og trykk på eller (enter) for å lagre skriftstørrelsen og åpne skjermbildet **Velkommen!**

4. For å fortsette, klikk på eller trykk på for å velge **OK** og åpne startskjerm bildet.

Bruke TI-Nspire™-pekeplaten

Bruk pekeplaten til å navigere eller utføre en hvilken som helst oppgave som kan utføres med piltastene og Enter-tasten. Du kan bruk pekeplaten til å navigere på to måter:

- Bruk den som en PC-pekeplate, ved å skyve fingrene over den midtre delen av pekeplaten for å aktivere og flytte musepekeren. Klikk eller tapp med fingeren på den midtre delen av pekeplaten for å velge et menyelement eller fullføre en handling.

- Trykk på piltastene på ytterkantene av pekeplaten for å flytte musepekeren et lite stykke opp, ned, mot venstre eller mot høyre, og klikk på eller trykk på **(enter)** for å fullføre en handling.

Hvis du holder nede en piltast, fortsetter musepekeren å flytte seg i pilens retning.

Merk: Hvis musepekeren er synlig på en kommando eller en fil og du klikker eller tapper lett med fingeren på midt på pekeplaten, velger grafregneren den kommandoen eller filen. Hvis kommandoen eller filen er markert, flytt pekeren over det elementet, eller trykk på **(enter)** for å velge det.

Når du arbeider i en applikasjon, kan du bruke pekeplaten for å få tilgang til mer informasjon om oppgaver. Hvis du for eksempel lar markøren gli over et objekt i Grafer og geometri, får du informasjon om de variablene som brukes i objektet og om hvilke verktøy som er tilgjengelige.

Noen brukere foretrekker å tilpasse innstillingene for pekeplaten, ved å øke eller redusere hastigheten til pekeren eller aktivere klikk ved 'tapping' med fingeren. Hvis du vil endre standardinnstillingene for pekeplaten, se *Konfigurereg rafregnere*.

Bruke startskjermbildet

Startskjermbildet åpnes når du slår grafregneren på for første gang.

Startskjermbildet danner utgangspunktet for alle aktivitetene på en grafregner:

- Åpne Kladdemark for raske beregninger og grafisk fremstilling
- Opprette nytt dokument
- Åpne og administrere eksisterende dokumenter
- Definere innstillinger og visningsstatus
- Vise tips om hvordan du kan bruke grafregneren
- Åpne nylig brukte dokumenter
- Gå tilbake til det aktive dokumentet

Merk: For å gå tilbake til **startskjermbildet** fra en annen posisjon, trykk på **(on)**.

Velge alternativer på startskjermbildet

- Som standard er markøren ikke aktivert. For å aktivere markøren, la fingertuppen gli over styreplaten.
- Bruk styreplaten for å klikke på et applikasjons-ikon eller på et av menyalternativene i Kladdemark eller Dokumenter.

- Trykk på pilene på pekeplaten (◀, ▶, ▲ eller ▼) for å flytte blant alternativene på **startskjermbildet**.
- Flytt musepekeren over hvert applikasjonsikon for å vise en kort beskrivelse.
- Trykk på eller (enter) for å velge et markert alternativ, eller trykk på tallet eller bokstaven som er knyttet til alternativet.

Justere kontrasten

Hvis du vil ha skjermbildet lysere, trykk inn og hold (ctrl) og slå lett med fingeren på (-).

Hvis du vil ha skjermbildet mørkere, trykk inn og hold (ctrl) og slå lett med fingeren på (+).

Alternativer på startskjermbildet

Menyalternativ	Hensikt
Kladdeark Bruk alternativene i Kladdemark-menyen for å åpne en Kalkulator- eller Graf-applikasjon uten at dette påvirker dokumentet ditt. Når du er i Kladdemark, trykk på for å skifte mellom Kladdemark-applikasjonene: Kalkulator og Graf.	
Kalkulator	Åpner et dokument i Kladdemark med en aktivert Kalkulator-applikasjon. Fra startskjermbildet, skriv A .
Graf	Åpner et dokument i Kladdemark med en aktivert Graf-applikasjon. Fra startskjermbildet, skriv B .
Dokumenter Hvis du skal velge alternativer for arbeid med dokumenter, trykk på det tilhørende tallet eller bruk pekeplaten til å velge et ikon, og trykk på eller (enter).	
Nytt dokument	Åpner et nytt TI-Nspire™-dokument med en liste over tilgjengelige applikasjoner.

Menyalternativ	Hensikt
Mine dokumenter	Åpner filleseren der du kan åpne eksisterende TI-Nspire™-dokumenter eller sende filer til andre.
Nyeste	Lister opp de fem sist lagrede dokumentene.
Aktuelt	Går til det aktuelt åpne dokumentet.
Innstillinger	Kontrollerer status for grafregneren og endre innstillinger.
Applikasjonsikoner For å legge til en ny side i det aktuelle dokumentet, velg et applikasjonsikon. Hvis ingen dokumenter er åpne, åpnes et nytt dokument med den valgte applikasjonen på en ny side.	
Kalkulator 	Legger til en side i et dokument, der du kan legge inn og behandle matematiske uttrykk.
Grafer 	Legger til en side for grafisk fremstilling og utforskning av funksjoner.
Geometri 	Legger til en side for å lage og utforske geometriske former.
Lister og regneark 	Legger til en side for arbeid med data i tabeller.
Data og statistikk 	Legger til en side og gir tilgang til verktøy for visualisering av datasett i ulike typer plott, og for manipulering av datasett for å utforske forhold mellom datasettene.

Menyalternativ	Hensikt
Notes 	Gir funksjoner for tekstredigering, slik at du kan legge til tekst i TI-Nspire™-dokumenter som du kan bruke som notater eller dele med andre brukere.
Vernier DataQuest™ 	Legger til en side for innsamling og analyse av data fra sensorer eller sonder.

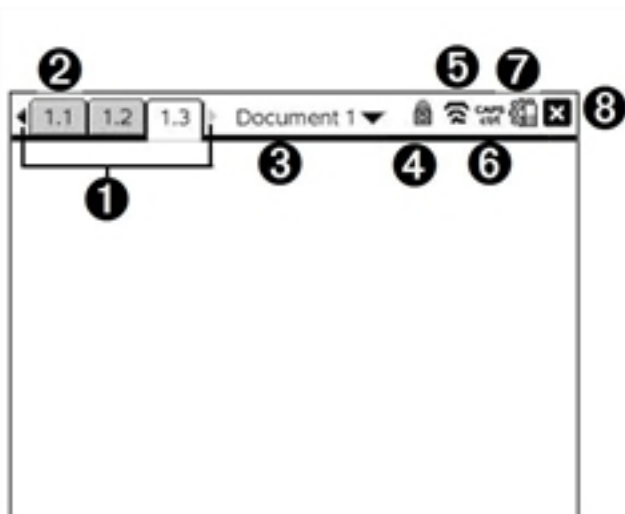
Hvis du vil vite mer om applikasjoner og dokumenter, kan du se under *Arbeide med dokumenter på TI-Nspire™-grafregneren*.

Forstå Kladdeark

I Kladdeark kan du utføre raske beregninger og grafiske fremstillinger uten at det påvirker det aktuelle TI-Nspire™-dokumentet. Hvis du for eksempel trenger en rask måte for å teste en beregning før du legger den inn i et dokument, kan du åpne applikasjonen Kladdeark og utføre beregningen. Deretter kan du enten forkaste beregningen eller legge den inn i et dokument. Les *Bruke Kladdeark* for mer informasjon om Kladdeark.

Skjermbildet på TI-Nspire™-grafregneren

Ikonene på grafregnerens skjerm bilde gir informasjon om status for grafregnerens operasjoner og gjør det enkelt å få tilgang til og endre innstillinger. Dette skjermbildet viser ikonene, som er beskrevet nedenfor.

	Ikone	Funksjon
❶	◀▶	Piler for å bla gjennom sider - Bruk pekeplaten og disse pilene for å bla gjennom sidene i et dokument.
❷	1.1	Sidefaner - Angir oppgavetallet fulgt av sidetallet. Hvis oppgavene har navn, kan du flytte pekeplaten over fanen for å se sidenavnet.
❸		Dokumentnavn - Viser navnet på det aktive dokumentet. Klikk her for å få tilgang til Dokumenter-menyen. En liten stjerne ved dokumentnavnet angir at det er gjort endringer siden dokumentet ble lagret sist.
❹	🔒	Trykk-for-å-teste - Indikerer at grafregneren er i Trykk-for-å-teste-modus.
❺	📶	Påloggingsstatus - Viser om grafregneren søker etter et tilgangspunkt (blinker), har funnet et tilgangspunkt (lyser), ikke kommuniserer, er tilkoblet og er klar for pålogging (blinkende pil) eller er pålogget og oppladet (lysende pil). Klikk her for å vise Innstillinger og status.

	Ikon	Funksjon
6		 , eller [CAPS]-status
7		Innstillinger og status: <ul style="list-style-type: none"> • Hold markøren over ikonet for å vise vinkelinnstillingsmodusen som gjelder for den aktive applikasjonen og batterinivået. • Klikk på ikonet for å åpne Innstillingsmenyen.
8		Lukk dokument - Klikk her for å lukke det aktuelle dokumentet. Hvis informasjonen ikke er lagret, kan du lagre eller forkaste når du blir spurt om det.

Bruke Tips

Tips Er kortfattede råd og hjelp som er tilgjengelig i all programvare i grafregneren. Det er flere måter å få tilgang til Tips på:

- Trykk på .
- Noen dialogbokser har et ikon med et spørsmålstegn. Klikk på dette ikonet for å åpne Tips for den aktuelle oppgaven.
- ▶ For å bla gjennom Tips, bruk pekeplaten eller piltastene:
 - Trykk på   for å bla ned på siden.
 - Trykk på   for å bla opp på siden.
 - Trykk på   for å gå til slutten av tipsteksten.
 - Trykk på   for å gå til begynnelsen av tipsteksten.

Hurtig-taster på tastaturet

Bruk følgende hurtigtaster for å utføre vanlige funksjoner.

Hvis du trenger hjelp	
Åpne Tips	
Redigere tekst	
Klipp ut	
Kopier	
Lim inn	
Angre	
Gjør om	
Skift mellom tilnærmet og eksakt resultat	
Endre tast for å legge inn passende aksent	
Sette inn tegn og symboler i et dokument	
Vis tegn-/symbolpalett	
Senket strek	
Vis matematisk sjablonpalett	
Backslash (\)	
Hent data manuelt-tegn	
Tøm	
Caps Lock	

Lagre	ctrl var
Hakeparentes	ctrl (
Buet parentes	ctrl)
Vis symbolpalett for Trig	trig
Likhetstegn	=
Vis symbolpalett for pi (π , /, θ og så videre),	π
Vis palett for likhet/ulikhet ($>$, $<$, \neq , \leq , \geq , and)	ctrl =
Vis symbolpalett for tegn og bokstaver (?!\$ '":;_ \)	?!
Kvadratrot	ctrl x²
log	ctrl 10^x
ln	ctrl e^x
svar	ctrl (-)
Dokumentstyring	
Åpne dokument	ctrl O
Lukk dokument	ctrl W
Opprett nytt dokument	ctrl N
Sett inn ny side	ctrl I
Velg applikasjon	ctrl K
Lagre aktuelt dokument	ctrl S

Navigasjon	
Toppen av siden	
Bunnen av siden	
Side opp	
Side ned	
Opp ett nivå i hierarkiet	
Ned ett nivå i hierarkiet	
Kontekstmeny for valg	
Utvider valget i pilens retning	 Vilkårlig pil
Navigere i dokumenter	
Viser forrige side	
Viser neste side	
Viser Sidesorterer	
Lukker Sidesorterer	
Skift mellom applikasjoner på en delt side	
Flytter fokus bakover innenfor side	
Veivisere og sjabloner	
Legg til en kolonne i en matrise etter den aktuelle kolonnen	
Legg til en rad i en matrise etter den aktuelle kolonnen	

Integrasjonssjablon	
Derivert-sjablon	
Matematisk sjablonpalett	 OR
Brøk-sjablon	
Endre displayet	
Øk kontrast	
Reduser kontrast	
Slå av	
Bruke applikasjonsspesifikke hurtigtaster	
Velg alle i Notes eller Progradeditor	
Kontroller syntaks og lagre (i Progradeditor)	
Sett inn Datalogging-modul	
Finn (i Progradeditor)	
Skjul/Vis kommandolinje (i Grafer og geometri) Gå til (i Lister og regneark, Progradeditor)	
Finn og erstatt (i Progradeditor)	
Sett inn matematisk uttrykk-boks (i Notes)	
Åpne Kladdemark	
Ny beregning (i Lister og regneark)	
Legg til funksjonstabell (i Lister og regneark, Grafer og geometri)	
Grupper/Løs opp gruppe	 /

Bruke Kladdeark

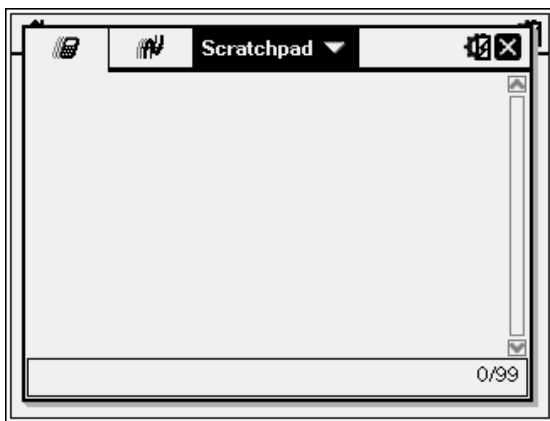
Kladdeark er en funksjon i TI-Nspire™ CAS -grafregneren som lar deg raskt:

- Behandle matematiske uttrykk.
- Graftegne funksjoner.

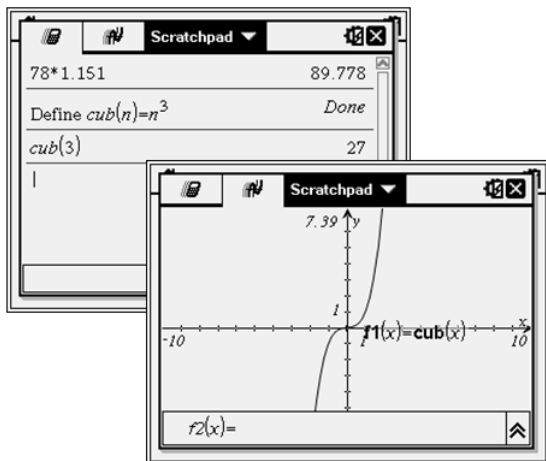
Åpne og lukke Kladdeark

- ▶ Fra startskjermbildet, trykk på for å åpne Kladdeark.

Først gang du åpner Kladdeark, åpnes et blankt ark med kalkulatoren aktivert.

- ▶ Trykk på for å veksle mellom Beregn- og Graf-sidene.

- ▶ Trykk på **(menu)** for å vise Kladdemark Beregn eller Kladdemark Graf-menyen. Disse menyene er delsett av TI-Nspire™-menyene for applikasjonene Kalkulator og Grafer. Les dokumentasjonen for disse applikasjonene for en fullstendig oversikt over menyene.
- ▶ Trykk på **(esc)** for å lukke Kladdemark.

Beregne med Kladdemark

Fra beregningssiden i Kladdemark legger du inn et matematisk uttrykk på kommandolinjen. Deretter trykker du på **(enter)** for å behandle uttrykket. Uttrykkene vises i standard matematisk skrivemåte når du legger dem inn.

Hvert uttrykk som behandles og hvert resultat blir del av Kladdemark-loggen, som vises over kommandolinjen.

Legge inn enkle matematiske uttrykk

Merk: For å legge inn et negativt tall, trykk på **(-)** og legg deretter inn tallet.

$$2^{8 \cdot 43}$$

Anta at du vil regne ut $2^{8 \cdot 43}$

1. Velg kommandolinjen i arbeidsområdet.
2. Skriv inn $2 \wedge 8$ for å begynne på uttrykket.

2⁸

3. Trykk på ► for å returnere markøren til basislinjen, og fullfør så uttrykket ved å skrive inn:

$$\textcircled{\times} 43 \textcircled{\div} 12$$

$$2^8 \cdot 43 / 12$$

4. Trykk på $\textcircled{\text{enter}}$ for å behandle uttrykket.

Uttrykket vises med standard matematisk skrivemåte, og resultatet vises til høyre på siden.

$$\frac{2^8 \cdot 43}{12} \qquad \frac{2752}{3}$$

Merk: Du kan fremtvinge en desimaltilnærming i et resultat ved å trykke på $\textcircled{\text{ctrl}} \textcircled{\text{enter}}$ istedenfor på $\textcircled{\text{enter}}$.

$$\frac{2^8 \cdot 43}{12} \qquad 917.333$$

Hvis du trykker på $\textcircled{\text{ctrl}} \textcircled{\text{enter}}$ fremtvinges et tilnærmet resultat.

Merk: Formatering av resultatene kan også justeres i innstillinger. For mer informasjon om tilpassede innstillinger, les *Konfigurere grafregnere*.

Sette inn elementer fra katalogen

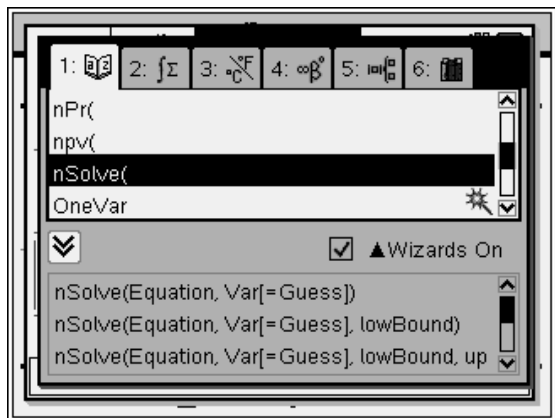
Du kan bruke katalogen for å sette inn funksjoner og kommandoer, symboler og uttrykkssjabloner på kommandolinjen.

1. Trykk på $\textcircled{\text{ctrl}} \textcircled{\text{I}}$ for å åpne katalogen. Som standard vises den første fanen, som lister opp alle kommandoer og funksjoner i alfabetisk rekkefølge.

Katalog for en ikke-CAS grafregner

Katalog for en CAS grafregner

2. Hvis funksjonen du setter inn vises på listen, velg denne og trykk på **enter** for å legge den inn.
3. Hvis funksjonen ikke vises:
 - a) Trykk på en bokstavnast for å hoppe til oppføringene som begynner med den bokstaven.
 - b) Trykk på **▼** eller **▲** etter behov for å markere elementet som du setter inn.
 - c) Klikk på en nummerert fane for å liste opp funksjonene etter kategori: matematiske funksjoner, symboler, matematiske sjabloner, bibliotekobjekter og verdi for standard måleenheter (CAS).
 - d) Trykk på **enter** for å sette elementet inn på kommandolinjen.

Bruke en uttrykkssjablon

En sjablon er en hjelp for deg når du skal legge inn matriser, stykkevis definerte funksjoner, ligningssystemer, integraler, deriverte, produkter og andre matematiske uttrykk.

$$\sum_{n=3}^7 (n)$$

Anta at du vil regne ut

1. Trykk på for å åpne sjablon-paletten.

2. Velg for å sette inn algebraisk sum-sjablonen.

Sjablonen kommer til syne på kommandolinjen med små bokser (ruter) som representerer elementer du kan legge inn. En markør kommer til syne ved siden av et av elementene for å vise at du kan skrive inn en verdi for det elementet.

$$\sum_{n=}$$

3. Bruk piltastene for å flytte markøren til posisjonen for hvert element og skriv inn en verdi eller et uttrykk for hvert element.

$$\sum_{n=3}^7 (n)$$

4. Trykk på for å behandle uttrykket.

$$\sum_{n=3}^7 (n)$$

25

Legge inn uttrykk ved hjelp av veiviser

Du kan bruke en veiviser for å gjøre det enklere å legge inn ulike uttrykk. Veiviseren inneholder merkede bokser som hjelper deg å legge inn argumentene i uttrykket.

Anta at du vil tilpasse en $y=mx+b$ lineær regresjonsmodell til følgende to lister:

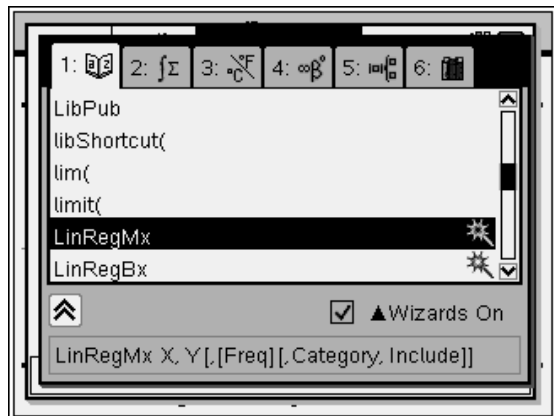
{1,2,3,4,5}

{5,8,11,14,17}

1. Trykk på **1** for å åpne katalogen og vise den alfabetiske listen over funksjoner.
2. Klikk inne i listen, og trykk så på **L** for å hoppe til de innleggene som begynner med "L."
3. Trykk på som nødvendig for å markere **LinRegMx**.
4. Hvis alternativet **Veiviser på** ikke er markert, trykk på   for å markere **Veiviser på**.
5. Trykk på for å endre innstillingen
6. Trykk på   for å markere **LinRegMx** igjen.

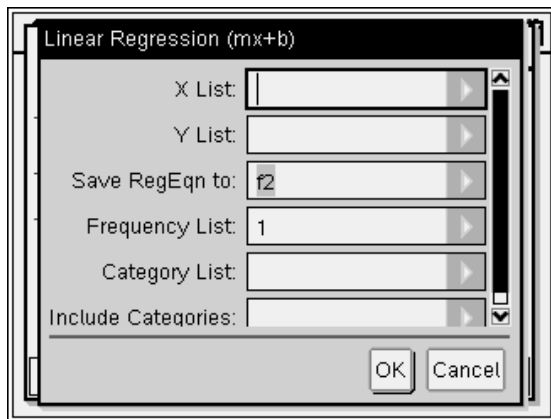
LinRegMx-funksjonen i en ikke-CAS-grafregner

LinRegMx-funksjonen i en CAS-grafregner

7. Trykk på **(enter)**.

Det åpnes en veiviser som gir deg en merket boks der du kan skrive inn hvert utsagn.

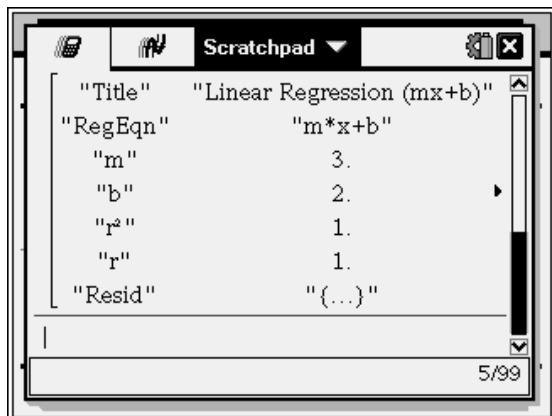

8. Skriv inn {1, 2, 3, 4, 5} som **X-liste**.
9. Trykk på **(tab)** for å flytte **Y-liste**-boksen.
10. Skriv inn {5, 8, 11, 14, 17} som **Y-liste**.
11. Hvis du vil lagre regresjonsligningen i en spesifikk variabel, trykk på **(tab)**. Erstatt deretter **Lagre RegLgn til** med navnet på variabelen (f1 til f99).
12. Klikk på **OK** for å lukke veiviseren, og sett uttrykket inn på kommandolinjen

Nå settes uttrykket inn sammen med utsagnene for å kopiere regresjonsligningen og vise variablene *stat.resultater*, som vil inneholde resultatene.

```
LinRegMx {1,2,3,4,5},{5,8,11,14,17},1: KopiVar stat.RegLign,f1:  
stat.resultater
```

Deretter viser Kladdemark *stat.resultater*-variablene.

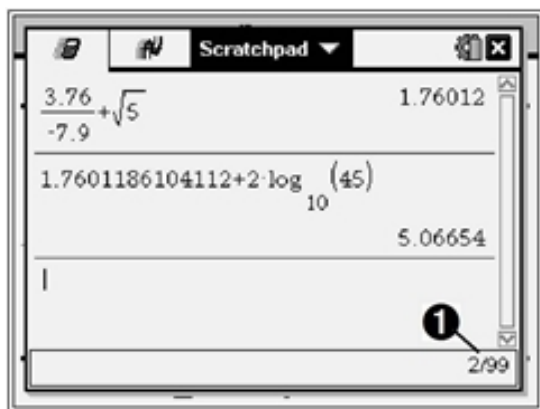

Merk: Du kan kopiere variabler fra *stat.resultater* og lime dem inn på kommandolinjen.

Vise -loggen

Hvert uttrykk som behandles og hvert resultat blir del av Kladdemark-loggen, som vises over kommandolinjen.

- ▶ Trykk på ▲ eller ▼ for å bla gjennom loggen.

- ❶ Aktuelt innlegg/totale innlegg

Kopiere et loggelement til kommandolinjen

Du kan raskt kopiere et uttrykk, deluttrykk eller resultat fra loggen og inn på kommandolinjen.

1. Trykk på ▲ or ▼ for å bevege deg gjennom loggen og velge det elementet som du vil kopiere.
2. Alternativt kan du velge deler av uttrykket eller resultatet ved å bruke i kombinasjon med piltastene.

approx $\frac{2^8 \cdot 12}{42}$ 73.1428571429

3. Trykk på for å kopiere utvalget og sette det inn på kommandolinjen.

$$\sqrt{\frac{2^8 \cdot 12}{42}} \quad \frac{16 \cdot \sqrt{14}}{7}$$

Slette loggen

Hvis du sletter loggen (historikken), vil alle variabler og funksjoner som er definert i loggen, beholde de aktuelle verdiene. Hvis du sletter loggen i vanvare, kan du bruke Angre-funksjonen.

- ▶ Fra menyen **Handlinger**, velger du **Slett logg**.

–eller–

Trykk på   .

Alle uttrykkene og resultatene fjernes fra loggen.

Redigere Kladdemark-uttrykk

Selv om du ikke kan redigere et Beregn -uttrykk i loggen i Kladdemark, kan du kopiere hele eller deler av et uttrykk fra loggen og lime det inn på kommandolinjen. Og så kan du redigere kommandolinjen.

Sette inn i elementer på kommandolinjen

1. Trykk på , ◀, ▶, ▲, eller ▼ for å plassere markøren i uttrykket. Markøren flyttes til den nærmeste gyldige posisjonen i den retningen som du trykker.
2. Skriv inn elementene eller sett dem inn fra katalogen.

Velge del av et uttrykk

Du kan slette, klippe ut eller kopiere en valgt del av et uttrykk.

1. Trykk på ◀, ▶, ▲, eller ▼ for å flytte markøren til et startpunkt i uttrykket.
2. Trykk inn og hold inne (⇧shift) og trykk på ◀, ▶, ▲, eller ▼ for å velge.
 - Trykk på for å slette valget (⌫del).
 - For å klippe ut valgte til utklippstavlen, trykk på (⌘ctrl) [X].
 - For å kopiere valget til utklippstavlen, trykk på (⌘ctrl) [C].
 - Trykk på (⌘ctrl) [V] for å lime inn valget til en ny kommandolinje i Kladdemark.

Plotte en graf med Kladdemark

1. Trykk på (⌘ctrl) [G] for å åpne Kladdemark graf-siden hvis den ikke er åpen.
Kommandolinjen vises som standard. Kommandolinjen viser det formatet som kreves for å skrive inn en relasjon. Grunninnstilt graftype er Funksjon, så formen $f1(x)=$ vises.

Hvis ikke kommandolinjen vises, trykk på **Ctrl + G** eller trykk på

(☰menu) (2) (3) for å vise kommandolinjen og angi et uttrykk til grafen.

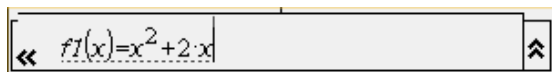
2. Trykk på (☰menu) > **Grafoppføring/Rediger** og velg en graftype.

For eksempel:

- For å tegne en ligning for en sirkel, trykk på (☰menu) > **Grafoppføring/Rediger** > **Ligning** > **Sirkel** > $(x-h)^2 + (y-k)^2 = r^2$ eller trykk på (☰menu) (3) (2) (3) (1). Fyll inn ligningen og trykk på (↵enter) for å tegne sirkelen.
- For å tegne en funksjon, trykk på (☰menu) > **Grafoppføring/Rediger** > **Funksjon** eller trykk på (☰menu) (3) (1).

Kommandolinjen endres til å vise uttrykksformatet for den spesifiserte graftypen. Du kan spesifisere flere relasjoner for hver graftype.

3. Skriv inn et uttrykk og eventuelle andre parametre som er nødvendige for graftypen.

4. Trykk på **(enter)** for å graftegne relasjonen, eller på **▼** for å legge til en ny relasjon. Om nødvendig kan du trykke på **(menu)** **(4)** for å velge et verktøy på **Vindu/Zoom**-menyen og justere visningsområdet.

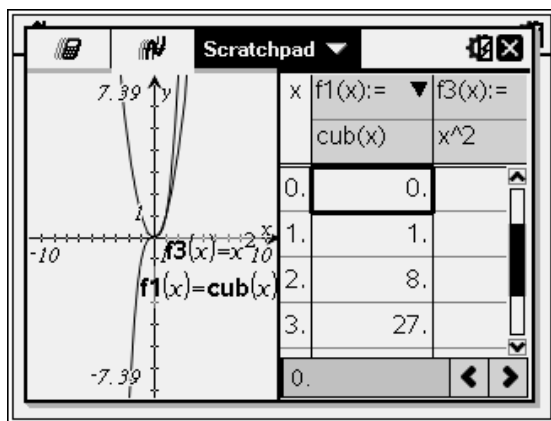
Når du graftegner relasjonen, forsvinner kommandolinjen for å vise grafen uten forstyrrelser. Hvis du velger eller sporer et plott, vises relasjonen som definerer plottet på kommandolinjen. Du kan endre et plott ved å definere en relasjon eller ved å velge og endre grafen.

Ettersom du graftegner flere plott, vises den definerende relasjonen for hvert plott. Du kan definere og graftegne maksimalt 99 relasjoner av hver type.

5. Bruk tasten **(menu)** for å utforske og analysere relasjonen til:
- Spor relasjonen.
 - Finn viktige punkter.
 - Tilordne en variabel i uttrykket til en skyvelinje.

Vise tabellen

- For å vise en tabell med verdier som korresponderer med gjeldende plott, trykk på **(menu)** > **Tabell** > **Tabell med delt skjermbilde** **(menu)** **(7)** **(1)**.

- Hvis du vil skjule tabellen, klikker du på graf-siden av den delte skjermen. Deretter trykker du på **(menu)** > **Tabell** > **Fjern tabell** **(menu)** **(7)** **(2)**. Du kan også trykke på **Ctrl + T**.
- Hvis du vil endre størrelsen på kolonnene, klikk på tabellen og trykk på **(menu)** > **Handlinger** > **Endre størrelse** **(menu)** **(1)** **(1)**.

- Hvis du vil slette en kolonne, redigere et uttrykk eller redigere tabellinnstillingene, klikk på tabellen og trykk på (menu) > **Tabell** ((menu) (2)).

Endre utseendet på aksene

Når du arbeider med grafer, vises de kartesiske aksene som standardinnstilling. Du kan endre visningen av aksene på følgende måte:

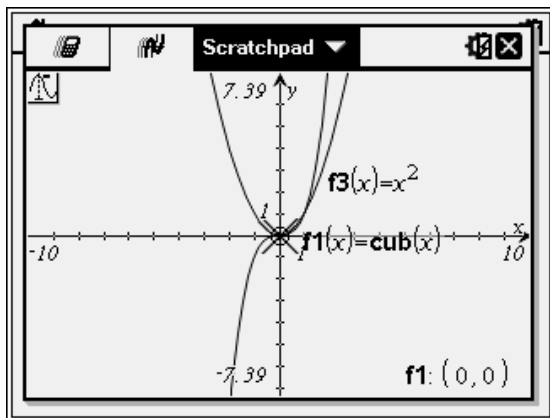
1. Trykk på (menu) (4) og velg det zoom-verktøyet som du vil bruke.
2. Velg aksene, og trykk på (ctrl) (menu) (2) for å aktivere **Attributter**-verktøyet.
 - a) Trykk på ▲ eller ▼ for å flytte til det attributtet du vil endre. Velg for eksempel sluttstil for attributtet.
 - b) Trykk på ◀ eller ▶ for å velge den stilen du vil bruke.
 - c) Endre eventuelle andre attributter som er nødvendige for arbeidet ditt, og trykk så på (enter) for å gå ut av attributt-verktøyet.
3. Juster akseskala og avstanden mellom skalamerkene manuelt.
 - a) Klikk og hold et skalamerke, og flytt det på aksene. Avstanden og antallet skalamerker øker (eller reduseres) på begge aksene.
 - b) For å justere skalaen og avstanden mellom skalamerkene på en enkelt akse, trykk og hold inne (shift), og grip så og dra et skalamerke på den aksene.
4. Endre aksenes sluttverdier ved å dobbeltklikke på dem og skrive inn nye verdier.
5. Justere plasseringen av aksene. For å flytte de eksisterende aksene uten å skalere eller reskalere dem, klikk i og dra et tomt område på skjermen, til aksene er i ønsket posisjon.
6. Endre aksenes skala ved å trykke på (menu) > **Vindu/Zoom** > **Vinduinstillinger** ((menu) (4) (1)).

Skriv inn de verdiene som du vil bruke over de aktuelle verdiene for x-min, x-maks, y-min og y-maks, og klikk på **OK**.
7. Trykk på (menu) > **Vis** > **Skjul akser** ((menu) (2) (1)) for å skjule eller vise aksene.
 - Hvis aksene vises på siden, kan du skjule dem ved å bruke dette verktøyet.
 - Hvis aksene er skjult på siden, kan du hente dem frem igjen ved å bruke dette verktøyet.

Spore et plott

Graf-sporing flytter gjennom punktene til en graftegnet funksjon, et parametrisk uttrykk, et polart uttrykk, sekvens eller spredningsplott. Aktivere spore-verktøyet:

1. Trykk på **(menu)** > **Spore** > **Grafsporing** (**(menu)** **(5)** **(1)**) for å flytte over plottene i Sporingmodus.

2. (Valgfritt) For å endre hvilket springstrinn som skal brukes under sporingen, trykk på **(menu)** **(5)** **(3)**.

Etter at du har skrevet inn et annet springstrinn, flytter grafsporing-verktøyet markøren langs grafen i trinn på den størrelsen.

Bruk grafsporing for å utforske et plott på følgende måter:

- Gå til et punkt og la sporingmarkøren gli over dette punktet.
- Trykk på **◀** eller **▶** for å flytte fra punkt til punkt på funksjonsgrafene. Koordinatene til hvert punkt som spores vises.
- Trykk på **▲** eller **▼** for å gå fra ett plott til et annet. Punktets koordinater oppdateres for å gjenspeile det nye stedet for sporingen. Sporingmarkøren er plassert på punktet på den nye grafen eller plottet med den x -verdien som ligger nærmest det siste punktet som ble identifisert på den forrige sporede funksjonen eller grafen.
- Skriv inn et tall og trykk på **(enter)** for å flytte sporingmarkøren til punktet på plottet med uavhengige koordinater nærmest den inntastede verdien.

- Opprett et varig punkt på grafen ved å trykke på **(enter)** når sporingspunktet er ved det punktet du vil merke. Punktet står igjen etter at du avslutter Graf-sporingsmodus.

Merk:

- Strengen udef vises istedenfor en verdi når du flytter over et punkt som ikke er definert for funksjonen (en diskontinuitet).
- Når du sporer utover funksjonsgrafens opprinnelig synlige område, forskyves skjermen for å vise det området som spores.

3. Trykk på **(esc)** eller velg et annet verktøy for å avslutte Graf-sporing.

Finne viktige punkter

Du kan bruke verktøyene i menyen **Analyser graf** for å finne viktige punkter i et spesifisert område på en funksjonsgraf. Velg et verktøy for å finne null, minimum eller maksimum, skjæringspunktet, vendepunktet eller den numeriske deriverte (dy/dx) eller integral på grafen.

1. Velg det viktige punktet som du vil finne i **Analyser graf**-menyen. Trykk for eksempel på **(menu)** **(6)** **(1)** for å finne et nullpunkt.

	ikke-CAS	CAS
Null	(menu) (6) (1)	(menu) (6) (1)
Minimum	(menu) (6) (2)	(menu) (6) (2)
Maksimum	(menu) (6) (3)	(menu) (6) (3)
Skjæringspkt	(menu) (6) (4)	(menu) (6) (4)
Vendepunkt	Ikke aktuelt	(menu) (6) (5)
dy/dx	(menu) (6) (5)	(menu) (6) (6)
Integral	(menu) (6) (6)	(menu) (6) (7)
Analyser kjeglesnitt	(menu) (6) (7)	(menu) (6) (8)

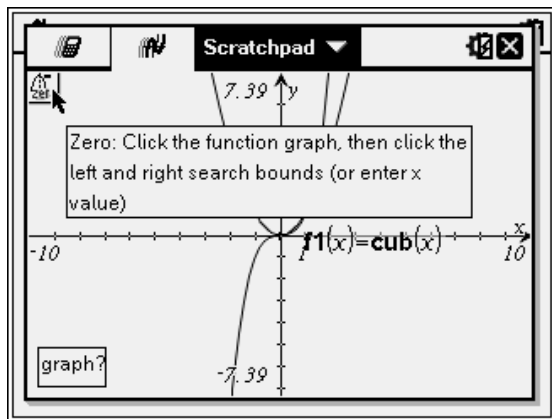
Ikonet for det valgte verktøyet vises øverst til venstre i arbeidsområdet. Pekk på ikonet for å vise et verktøytips om hvordan du kan bruke det valgte verktøyet.

2. Klikk på den grafen hvor du vil søke etter viktige punkter, og klikk én gang til for å angi hvor søket etter punktet skal starte.

Det andre klikket markerer grensen for søkeområdet, og en stiplet linje kommer til syne.

Merk: Hvis du vil finne den deriverte (dy/dx), klikk på grafen på det punktet (numerisk verdi) som skal brukes for å finne den deriverte.

3. Trykk på ◀ eller ▶ for å flytte den stiplede linjen som markerer søkeområdet, og klikk så på punktet hvor du vil stoppe søket (øvre grense i søkeområdet).

4. Trykk på (enter) ved det punktet der søket skal starte. Verktøyet skyggelegger området.

Dersom det søkeområdet du spesifiserte inkluderer det viktige punktet, vises en etikett (et merke) ved dette punktet. Hvis du endrer en graf med definerte viktige punkter, må du huske å kontrollere om også disse punktene er endret. Hvis du for eksempel redigerer funksjonen på kommandolinjen eller manipulerer et plott, kan det punktet hvor grafen skjærer x-aksen, endre seg.

De viktige punktene som er benevnt, blir værende synlige på grafen. Du kan forlate verktøyet ved å trykke på (esc) eller velge et annet verktøy.

Arbeide med variabler i Kladdemark

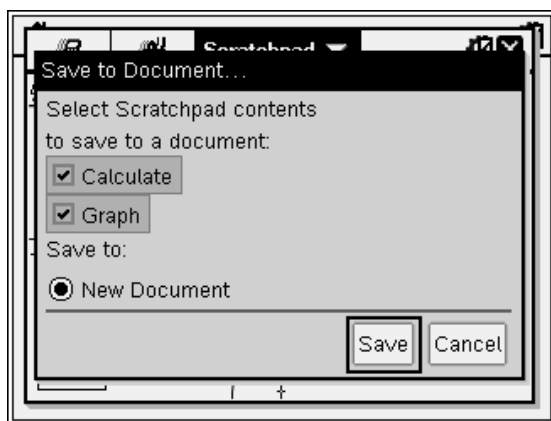
Kladdemark-variabler deles mellom Kladdemark Beregn og Kladdemark Graf, men ikke med noe TI-Nspire™-dokumenter. Hvis du bruker samme navn for en Kladdemark-variabel og en variabel i et dokument, oppstår ingen konflikt med mindre du forsøker å overføre uttrykk mellom dokumenter og Kladdemark.

Lagre innholdet i Kladdemark

Du kan lagre Beregn-siden i Kladdemark, Graf-siden i Kladdemark eller begge som et TI-Nspire™-dokument.

1. Trykk på **(doc)**, og velg deretter **Lagre til dokument**(**(doc)** **(A)**).
2. Trykk på **(enter)**.

Dialogboksen Lagre til dokument åpnes.

3. Velg den eller de siden(e) som du vil lagre.
4. Hvis et dokument er åpent, velg enten Nytt eller Aktuelt dokument.
5. Klikk på **Lagre**.
 - Hvis du valgte å lagre til et gjeldende (åpent) dokument, blir Kladdemark-sidene lagt til dokumentet.
 - Hvis du valgte å lagre Kladdemark-sider til et nytt dokument, konverteres sidene til et ulagret dokument. Slik lagrer du dokumentet:
 - Trykk på **(doc)** > **Lagre**. Dialogboksen Lagre som åpnes.
 - Skriv inn et navn på det nye dokumentet.

- Velg **Lagre** for å lagre dokumentet.

Slette Kladdemark-innhold

Følg disse trinnene for å slette beregnings- og grafarbeider fra Kladdemark-applikasjonen.

1. Trykk på **(doc ▾)** > **Slette Kladdemark** (**(doc ▾)** **[B]**).
2. Trykk på **(enter)** for å slette innholdet i Kladdemark.

Arbeide med dokumenter på TI-Nspire™ grafregnere

Alt arbeidet du utfører med en TI-Nspire™ grafregner, blir lagret i ett eller flere TI-Nspire™-dokumenter. Disse dokumentene kan du dele med andre grafregnerbrukere og med de som bruker datamaskinprogramvaren.

- Hvert dokument består av minst én, og opptil 30, oppgaver.
- Hver oppgave består av minst én, og opptil 50, sider.
- Hver side kan deles inn i opptil fire arbeidsområder.
- Hvert arbeidsområde kan inneholde en hvilken som helst av TI-Nspire™-applikasjonene (Kalkulator, Graf, Geometri, Lister og regneark, Data og statistikk, Notater og Vernier DataQuest™).

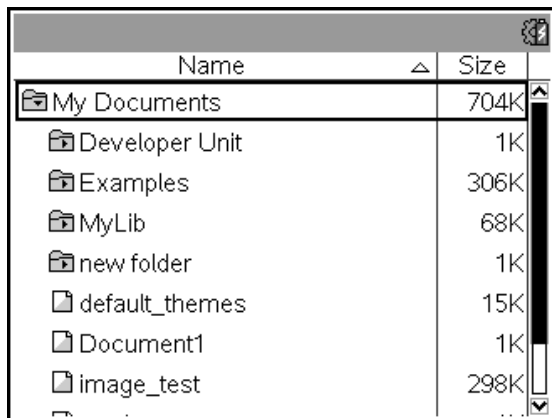
Åpne et dokument

1. Fra Start-skjermbildet, velg Mine dokumenter.

–eller–

Trykk på (2).

Filbehandling åpnes.

2. Gå til den filen du vil åpne.

- Trykk på ▼ for å markere dokumentnavnet, trykk deretter på eller (enter) for å åpne dokumentet.

- Hvis filen er en mappe, trykker du på ▼ for å markere mappen og trykk på eller **enter** for å åpne mappen.
3. Trykk på **doc** for å åpne dokumentmenyen og få tilgang til valgene for arbeid med det åpne dokumentet.

Opprette et nytt dokument

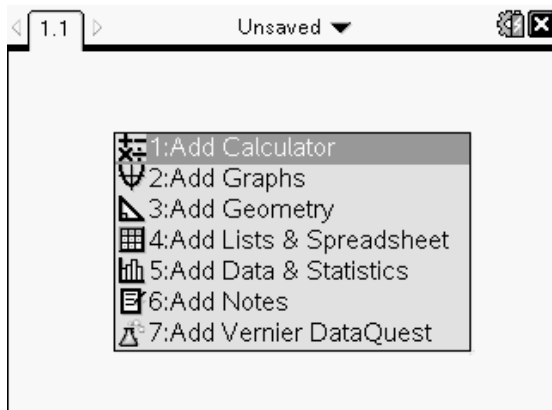
1. Fra Start-skjermbildet, velg Nytt dokument.

–eller–

Trykk på **1**.

Du kan også trykke på **ctrl** **N**.

Det åpner seg et nytt dokument med en liste over applikasjoner.

Merk: Fanen øverst til venstre på skjermen forteller at dette er den første siden i den første oppgaven.

2. Bruk ▼ og ▲ or å markere applikasjonen du vil legge til siden, og trykk på **enter** for å åpne siden.

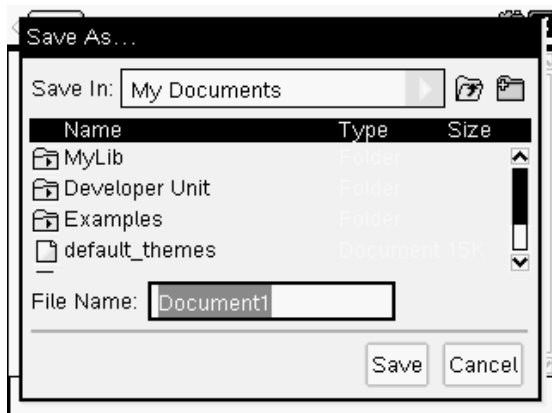
Lagre dokumenter

For å lagre dokumentet i Mine dokumenter-mappen:

1. Trykk på **doc** for å åpne menyen Dokumenter, og velg **Fil > Lagre**.

Merk: Du kan også trykke på **doc** **1** **4** eller **ctrl** **S** for å lagre et dokument.

Dialogboksen Lagre som åpnes.

Hvis du lagrer et dokument for første gang, blir du spurt om hvilken mappe du vil lagre dokumentet i, og hva dokumentet skal hete. Standardmappen er Mine dokumenter.

2. Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
3. Klikk på **Lagre** for å lagre dokumentet i mappen Mine dokumenter.

Lagre et dokument i en annen mappe

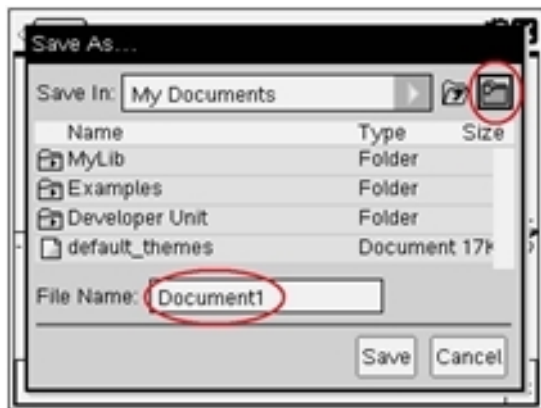
Lagre et dokument i en annen mappe:

1. Fra et åpent dokument, trykk på **(doc)** **(1)** **(5)**.
Dialogboksen Lagre som åpnes.
2. Trykk på **(shift)** **(tab)** for å navigere til listen over eksisterende mapper. Den første mappen på listen velges.
3. Bruk **▼** og **▲** til å bla gjennom listen med mapper.
4. For å velge en åpen mappe, trykker du på **(F2)**.
5. Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
6. Klikk på **Lagre** for å lagre dokumentet i den valgte mappen.

Lagre et dokument i en ny mappe

Lagre dokumentet i en ny mappe:

1. Fra et åpent dokument, trykk på **(doc)** **(1)** **(5)**.
Dialogboksen Lagre som åpnes.

ikon for ny mappe

Skriv inn et nytt mappenavn.

2. Trykk på **(tab)** til ikonet for Ny mappe markeres, og deretter på **(enter)** for å opprette en ny mappe.

Den nye mappen legges til nederst på listen over eksisterende mapper. Som standard er mappenavnet "Mappe1."

3. Skriv inn et nytt mappenavn, og trykk på **(enter)** for å lagre.
4. Trykk på **(enter)** igjen for å åpne mappen.

Feltet for filnavn blir aktivert.

5. Skriv inn et navn på det nye dokumentet.
6. Klikk på **Lagre** for å lagre dokumentet i den nye mappen.

Arbeide med applikasjoner

Når du arbeider med applikasjoner, inkluderes alternativene:

- Opprette et nytt dokument og velge en applikasjon
- Legge til en ny side og applikasjon i et åpent dokument
- Legge til flere applikasjoner på en side i et dokument

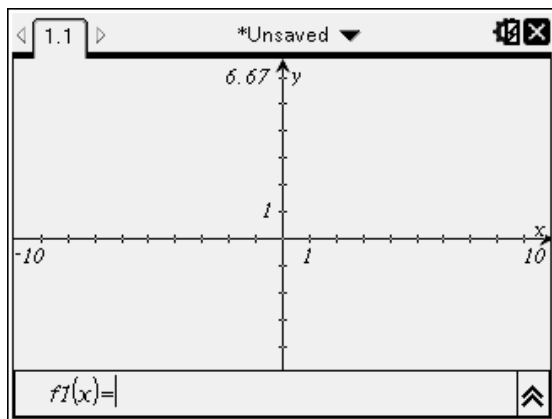
Legge til en applikasjon

Det er flere måter en kan bruke for å legge en applikasjon til på en side:

- Når du oppretter et nytt dokument, kan du bruke styreplaten eller tilsvarende tall for å velge en applikasjon fra listen over applikasjoner.

- For å legge til en ny side og applikasjon i et åpent dokument, trykk på **ctrl** **doc**. Velg deretter en applikasjon fra listen.

Trykk for eksempel på **2** for å legge til grafapplikasjonen på siden. Applikasjonen åpnes i arbeidsområdet.

Du kan også trykke på **ctrl on** og deretter velge en applikasjon fra startskjermen ved å klikke på en av følgende ikoner:

	Kalkulator
	Grafer
	Geometri
	Lister og regneark
	Data og statistikk
	Notater
	Vernier DataQuest™

Bruke flere applikasjoner på en side

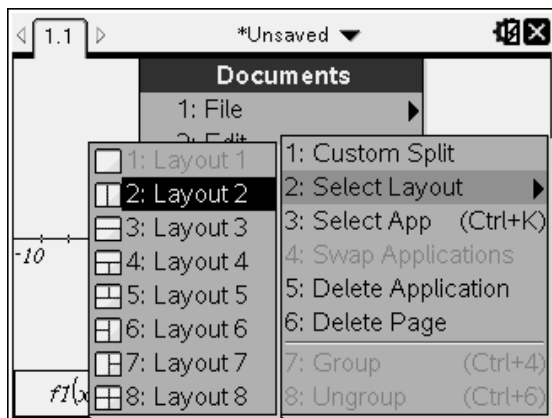
Du kan legge til opptil fire applikasjoner på hver side.

Når du oppretter et nytt dokument, inneholder det plass til å legge inn én applikasjon. Dersom du må legge til flere enn én applikasjon på en side, kan du endre oppsettet for å få plass til så mange som fire applikasjoner.

Du kan velge et standardoppsett, som du finner som et menyelement, eller du kan tilpasse oppsettet til dine behov.

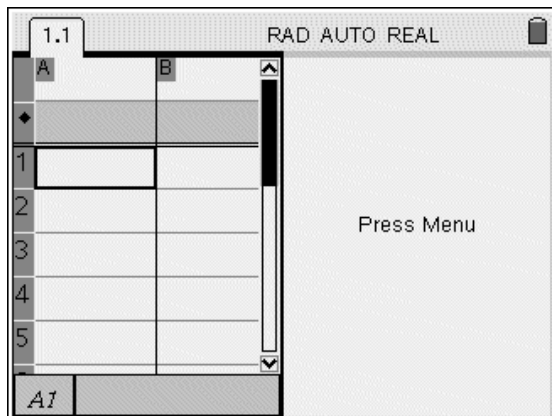
Velge et standard sideoppsett

1. Trykk på   for å vise oppsett-alternativene.

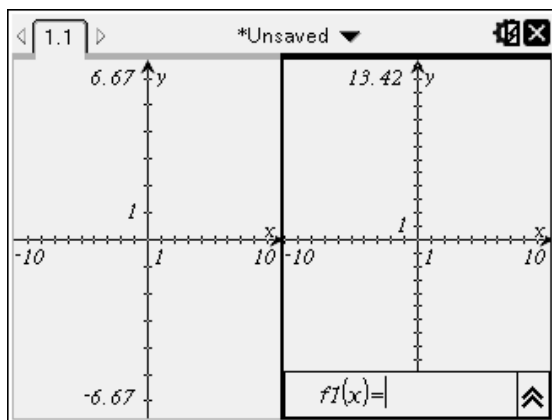

2. Trykk på tallet som tilsvarende det oppsettet du vil bruke.

Trykk for eksempel på for å opprette et oppsett med to felt, som er delt med en vertikal linje på siden.

- Trykk på (ctrl) (tab) for å flytte mellom feltene. Fete linjer rundt feltet angir at feltet er aktivert.
- Trykk på (menu) , trykk så på tallet for den applikasjonen som du vil legge til i det nye feltet. Eksempel: Trykk på (4) for å legge til applikasjonen Lister og regneark.

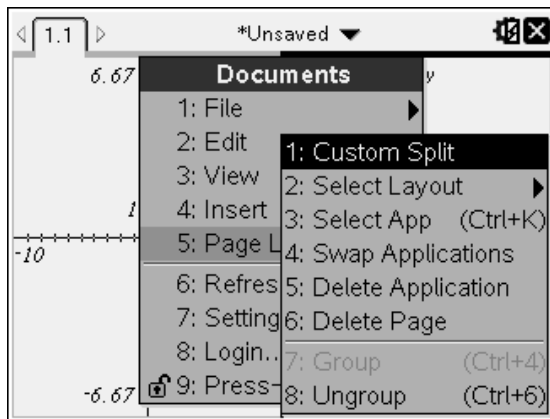

Merk: Hvis du vil endre sideoppsettet for å legge til eller fjerne applikasjoner, kan du gjøre dette når som helst. Når du sletter en applikasjon, må du først velge applikasjonen som skal slettes.

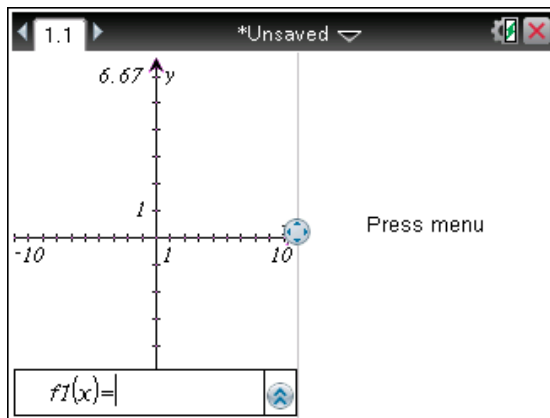
Lage et egendefinert sideoppsett

Hvis det grunninnstilte oppsettet ikke passer til dine behov, kan du egendefinere plassen for applikasjonene på en side.

1. Trykk på **(doc)** **(5)** for å vise oppsett-alternativene.

2. Trykk på **(1)** for å velge alternativet for egendefinert feltinndeling. Standardoppsettet vises med en delelinje mellom applikasjonsfeltene. Bruk pilene **(4)** i midten av delelinjen for å justere størrelsen på feltene.

3. Trykk på **(▲)**, **(▼)**, **(◀)** eller **(▶)** for å flytte delelinjen for å justere høyden og bredden på feltene i oppsettet.
4. Trykk på **(+)** eller **(-)** for å velge et definert oppsett:
- Hvis du trykker på **(-)**, kommer du tilbake til hel side-oppsett.
 - Hvis du trykker på **(+)** én gang, skifter oppsettet fra et vertikalt oppsett til et horisontalt oppsett. Trykk på **(-)** for å gå tilbake til vertikalt oppsett.

- Hvis du trykker på **(+)** to ganger, legger du til et tredje felt på siden. Hvis du trykker på **(+)** flere ganger, kan du velge mellom et vertikalt og et horisontalt sideoppsett med tre felter.
 - Hvis du trykker på **(+)** fem ganger, legger du til et fjerde felt på siden. Trykk på **(-)** for å bla gjennom de tidligere oppsett-alternativene.
5. Trykk på **()** eller **(enter)** for å godta målene i oppsettet.
 6. Trykk på **(ctrl)** **(tab)** for å flytte mellom feltene. Fete linjer rundt feltet angir at feltet er aktivert.

Skifte applikasjoner på en side

Hvis du vil endre posisjon for en applikasjon på en side med flere applikasjoner, kan du gjøre dette ved å "skifte" posisjonene for to applikasjoner.

1. Trykk på **(doc)** **(5)** Sideoppsett **(4)** Skift applikasjon.

Den valgte applikasjonen er omgitt av en tykk, blinkende, sort ramme, og Skift app-markøren **(↵)** vises på skjermen.

Merk: I et oppsett med to sidefelt bytter den valgte applikasjonen automatisk plass med det motsatte feltet. Trykk på **()** eller **(enter)** for å fullføre omskiftningen.

2. Trykk på **(▲)**, **(▼)**, **(◀)** eller **(▶)** for å plassere markøren over den applikasjonen som du skal skifte om.
3. Trykk på **()** eller **(enter)** for å fullføre omskiftningen.

Merk: Trykk på **(esc)** for å avbryte omskiftningen.

Gruppere applikasjoner

For å gruppere opptil fire applikasjonssider på en enkelt side:

1. Velg den første siden i serien.
2. Fra **Dokument**-menyen, velg **Sideoppsett > Grupper**.

Trykk på **(doc)** **(5)** **(7)**.

Den neste siden grupperes med den første siden. Sideoppsettet justeres automatisk for å vise alle sidene i gruppen.

Dele opp sidegrupper

For å dele opp sidegrupper:

1. Velg sidegruppen.
2. Fra **Dokument**-menyen, velg **Sideoppsett > Del opp gruppe**.
–eller–
Trykk på (doc) (5) (8).
Materialet får egne sider for hver applikasjon.

Slette en applikasjon fra en side

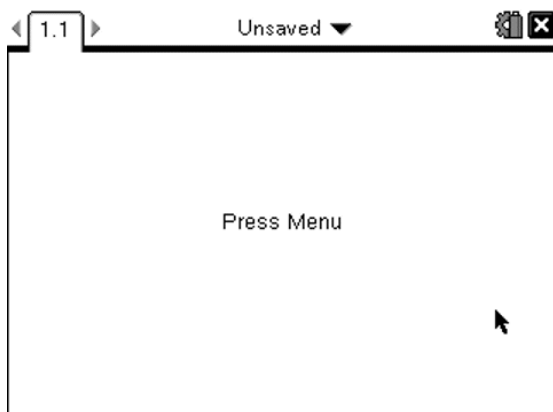
1. Klikk på den applikasjonen som du vil slette.
2. Fra **Dokument**-menyen, velg **Sideoppsett > Slett applikasjon**.
–eller–
Trykk på (doc) (5) (5).
Nå er den valgte applikasjonen slettet.
Hvis du vil angre slettingen, skriv inn **Ktrl-Z**.

Bruke Applikasjonsmenyen

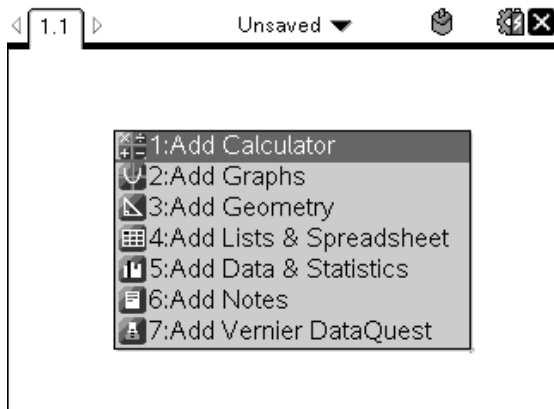
Applikasjonsmenyen gjør at du kan velge verktøy som kan brukes når du vil arbeide i en bestemt applikasjon. Hver applikasjon har sin egen meny.

Bruke Applikasjonsmenyen

1. Fra en tom side, trykk på (menu) for å vise Applikasjonsmenyen.
Menyen viser applikasjoner som du kan legge til på siden.

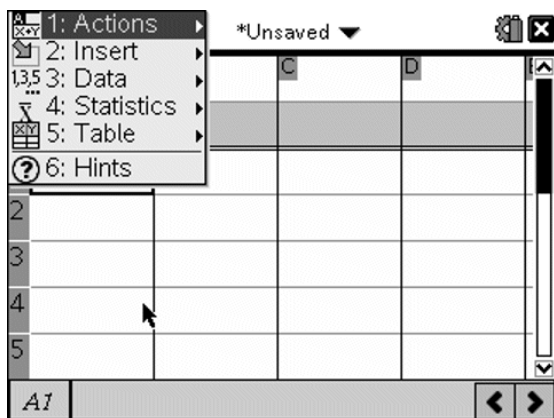

2. Trykk på tallet for den applikasjonen du vil legge til på siden. Eksempel: Trykk på **4** for å legge til applikasjonen Lister og regneark.

3. Trykk på **menu** for å vise Applikasjonsmenyen med en liste over alternativene for å arbeide med den aktuelle applikasjonen.

Eksemplet nedenfor viser Applikasjonsmenyen for Lister og regneark.

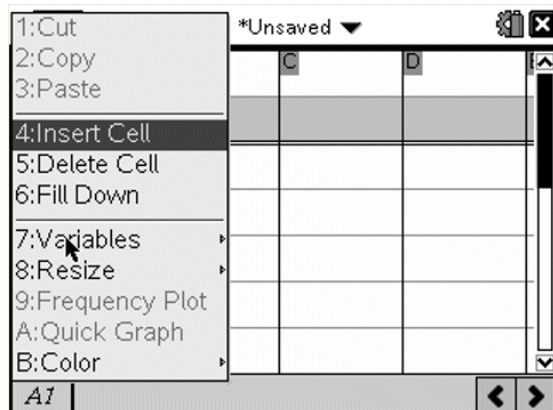
Kontekstmeny

Kontekstmenyen viser alternativer som er spesifikke for det valgte objektet eller for den aktuelle posisjonen til markøren.

Bruke kontekstmenyen

- ▶ Når du skal åpne en kontekstavhengig meny fra en applikasjon, trykk på **ctrl** (menu).

I eksemplet nedenfor viser kontekstmenyen alternativene som er tilgjengelige for den valgte cellen i Lister og regneark.

Arbeide med oppgaver og sider

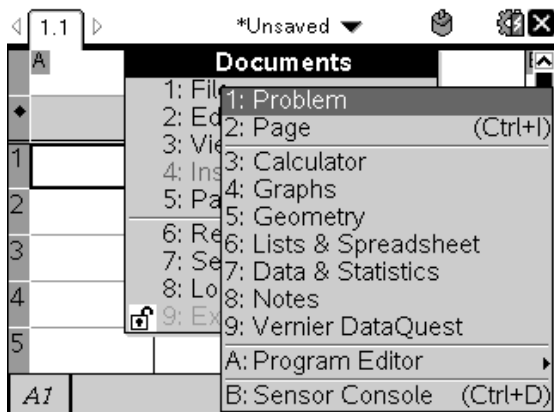
Med alternativene i **Dokumenter**-menyen kan du:

- Lagre et dokument
- Få tilgang til redigeringsfunksjoner, som f.eks. angre, gjør om, klipp ut, kopier, lim inn og slett
- Flytte mellom sider og åpne visning av sidesortering for dokumenter med flere sider
- Modifisere sideoppsett, sette inn sider eller oppgaver, slette sider og endre innstillinger
- Legge til oppgaver, sider og applikasjoner i åpne dokumenter
- Ha tilgang til sideoppsett-alternativer

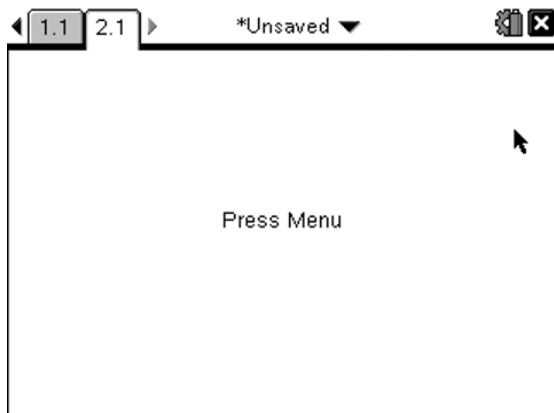
Legge til en oppgave i et dokument

Legge til problemer i et dokument gjør at du kan bruke navn på variabler om igjen. Et dokument kan inneholde opptil 30 oppgaver. Slik legger du til en ny oppgave:

1. Trykk på **(doc)** **(4)** **(1)** for å åpne Sett inn-alternativene.

En ny oppgave med én side legges til i dokumentet. Fanen øverst til venstre på skjermen viser at dette er den første siden i den andre oppgaven.

2. Trykk på **(menu)** for å åpne Applikasjonsmenyen, trykk så på tallet for den applikasjonen som du vil legge til på den nye siden.

Vise og flytte sider i et dokument

Sidesortering viser alle oppgavene i dokumentet ditt og alle sidene i hver oppgave i miniatyrformat. Bruk Sidesortering for å sortere og slette sider, kopiere en side fra en oppgave og lime den inn i en annen og for å bruke sjabloner på sidene.

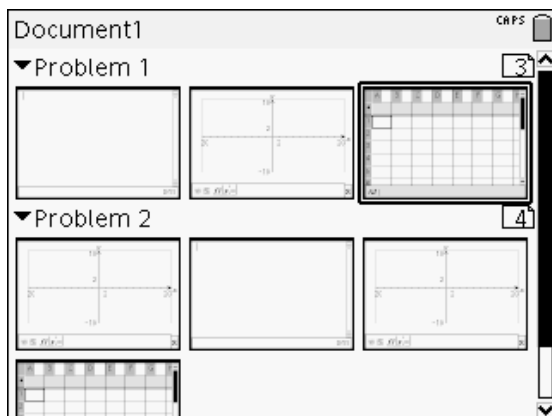
Vise flere sider med Sidesortering

Selv om grafregneren vanligvis viser én dokumentside om gangen, viser Sidesortering alle oppgavene i dokumentet og alle sidene i hver oppgave i miniatyrformat. Du kan bruke Sidesortering for å sortere og slette sider og kopiere en side fra en oppgave og lime den inn i en annen.

Åpne Sidesortering fra et dokument

- ▶ Trykk på **(ctrl) ▲**.

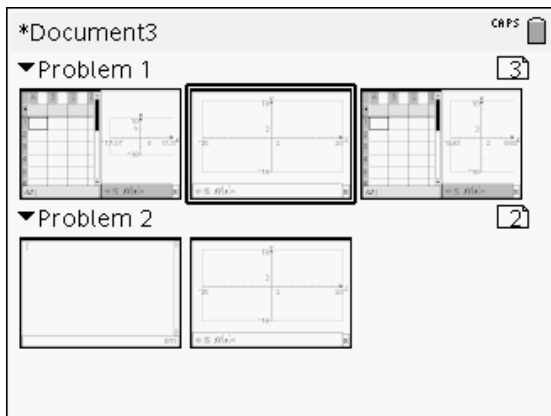
Sidesortering-vinduet viser alle oppgavene og sidene i det aktuelle dokumentet.

Flytte sider i en oppgave

Bruk Sidesortering (trykk på **(ctrl) ▲**) for å flytte en side innenfor en oppgave med flere sider:

1. Trykk på **◀** eller **▶** for å velge den siden som du vil flytte.
En tykk ramme rundt siden angir at den er valgt.

2. Trykk og hold inne , eller trykk på **(ctrl)** til gripemarkøren vises.
3. Trykk på , , eller for å flytte siden til ønsket sted.
4. Trykk på eller **(enter)** for å fullføre flyttingen.

Merk: Du kan trykke på **(esc)** for å avbryte.

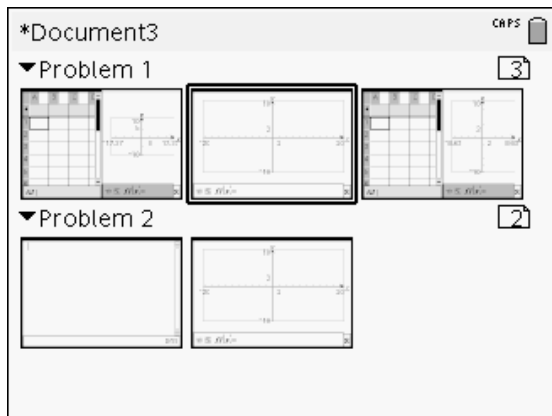
Siden flyttes til det nye stedet i oppgaven, og sidetallet justeres tilsvarende.

Kopiere en side til en annen oppgave

Slik kopierer du en side fra en oppgave til en annen i det samme dokumentet:

1. Trykk **(ctrl)** for å åpne Sidesortering.
2. Trykk på , , eller for å velge siden du vil kopiere.

En tykk ramme rundt siden angir at den er valgt.

3. Trykk på ctrl C for å kopiere siden.
4. Trykk på \leftarrow , \rightarrow , \uparrow eller \downarrow for å velge det stedet i oppgaven hvor du vil lime inn siden. Den kopierte siden plasseres etter den siden som du velger.
5. Trykk på ctrl V for å lime den inn på det nye stedet.

Siden kopieres til det nye stedet i oppgaven, og sidetallet justeres tilsvarende.

Merk: Hvis siden inneholder variabler med samme navn som i den nye oppgaven, kan det oppstå en konflikt. Gi slike variabler nye navn om nødvendig.

Kopiere en side til et annet dokument

Slik kopierer du en side fra et dokument til et annet dokument:

1. Trykk på ctrl \uparrow for å åpne Sidesortering.
2. Trykk på \leftarrow , \rightarrow , \uparrow eller \downarrow for å velge siden du vil kopiere.
En tykk ramme rundt siden angir at den er valgt.
3. Trykk på ctrl C for å kopiere siden.
4. Trykk på ctrl on 2 for å åpne Mine dokumenter.
5. Trykk på \uparrow og \downarrow for å markere den mappen som inneholder det dokumentet som du vil kopiere siden til.
6. Trykk på \rightarrow for å åpne mappen
–eller–
Trykk på menu 3 .

7. Trykk på tastene ▲ og ▼ for å markere dokumentet.
8. Trykk på $\left[\frac{\square}{\square} \right]$ eller $\langle \text{enter} \rangle$ for å åpne dokumentet.
9. Trykk på $\langle \text{ctrl} \rangle$ ▲ for å vise Sidesortering.
10. Trykk på ◀, ▶, ▲ eller ▼ for å flytte siden til ønsket sted i dokumentet.
11. Trykk på $\langle \text{ctrl} \rangle$ $\left[\text{V} \right]$ for å lime den inn på det nye stedet.

Siden flyttes til det nye stedet i oppgaven, og sidetallet justeres tilsvarende.

Kopiere, lime inn og slette oppgaver

Du kan kopiere og lime inn en enkel oppgave fra et sted til et annet innenfor det samme dokumentet eller et annet dokument. Du kan også slette en oppgave fra dokumentet.

Kopiere og lime inn en oppgave

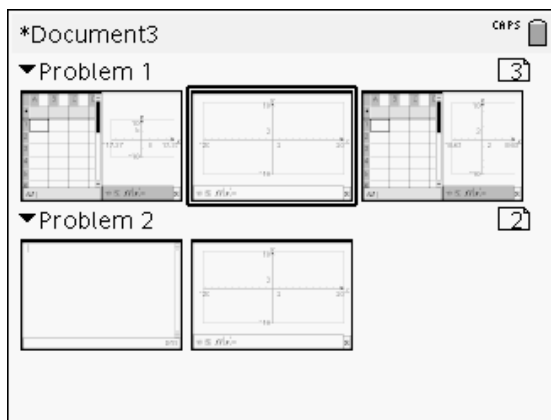
Kopiere og lime inn en oppgave:

1. Åpne Sidesortering.

Trykk på $\langle \text{ctrl} \rangle$ ▲.

–eller–

Trykk på $\langle \text{doc} \rangle$ $\left(3 \right)$ $\left(3 \right)$.

2. Velg oppgaven. Hvis det er flere oppgaver, kan du trykke på $\langle \text{menu} \rangle$ $\left(2 \right)$ for å minimere Sidesorterer for kun å liste opp oppgavene etter tall og tittel.
3. Trykk på $\langle \text{ctrl} \rangle$ $\left[\text{C} \right]$.

4. Gå til det stedet hvor du vil at oppgaven skal plasseres.
5. Trykk på **(ctrl) [V]**.
Nå er en duplisert oppgave plassert på det nye stedet.

Slette en oppgave

Slik sletter du en oppgave fra dokumentet:

1. Velg oppgaven fra Sidesortering.
2. Trykk på **(ctrl) [X]**.
Nå er oppgaven slettet fra dokumentet.

Gi nytt navn til en oppgave

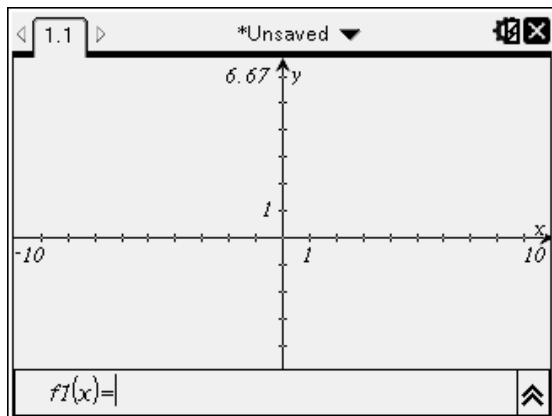
Slik gir du nytt navn til en oppgave:

1. Med dokumentet aktivert, åpne Sidesortering.
Trykk på **(ctrl) ▲**.
2. Velg oppgavenavnet.
3. Trykk på **(ctrl) [menu]**.
4. Velg **(7) Gi nytt navn** og skriv inn navnet.
5. Trykk på **(ctrl) [S]** for å lagre endringen.

Legge til en side i en oppgave

Hver oppgave kan inneholde opptil 50 sider. Legge til en ny oppgave i en oppgave:

- ▶ Trykk på **(ctrl) [doc ▼]** eller **(ctrl) [I]** for å legge til en tom side og velge en applikasjon
–eller–
- ▶ Trykk på **(ctrl) [on]** for å vise **startskjermen**, pek så på den applikasjonen som du vil legge til på den nye siden, og klikk eller bank lett.
En ny side legges til i den aktuelle oppgaven.

Merk: Fanen øverst til venstre på skjermen forteller at dette er den andre siden i den andre oppgaven.

Flytte gjennom sidene i et dokument

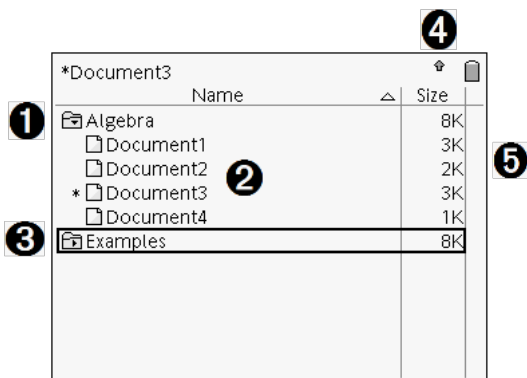
Fanene viser opptil tre sider. Når et dokument inneholder mer enn tre sider, kommer pilene til syne til venstre og høyre for fanene.

Bruk følgende taster for å navigere gjennom dokumentene.

- $\textcircled{\text{ctrl}}$ ◀ viser forrige side.
- $\textcircled{\text{ctrl}}$ ▶ viser neste side.
- $\textcircled{\text{ctrl}}$ ▲ viser Sidesortering.
- $\textcircled{\text{ctrl}}$ ▼ viser forrige visning.
- Bruk pekeplaten for å klikke på pilene som vises på begge sider av fanene for å vise andre sider i et dokument som inneholder mer enn tre sider.

Dokumentadministrasjon

Mine dokumenter er en filbehandler hvor du kan lagre og organisere dokumentene. Eksemplet nedenfor viser Mine dokumenter-skjermbildet med hoveddelene markert. Ved å følge skjermbildet, finner du en beskrivelse til hver merket del.

- ❶ Åpnet mappe
- ❷ Aktuelt, ulagret dokument
- ❸ Minimert mappe
- ❹ Systemstatus-indikatorer
- ❺ Filstørrelse

Bla gjennom filene i Mine dokumenter

Åpne Mine dokumenter:

- Trykk på on .

Merk: Hvis du arbeider på en side, trykk på   .

Skjermen **Mine dokumenter** åpnes, og alle mappene og filene på grafregneren vises.

Document3		CAPS
Name	Size	
Algebra	8K	
Document1	3K	
Document2	2K	
Document3	3K	
Document4	1K	
Examples	8K	

- For å sortere kolonner etter navn eller størrelse, klikk på tittelen til den kolonnen. Klikk på nytt for å endre sortering fra stigende til synkende.
- For å bla gjennom Mine dokumenter, klikk eller grip skyvelinjen.
- For å maksimere en enkelt mappe, pek på mappen og klikk på mapppeikonet, eller trykk på **(ctrl)** **▶**. For å minimere, klikk på nytt eller trykk på **(ctrl)** **◀**.
- For å maksimere alle mappene, trykk på **(menu)** **(7)**. For å minimere, trykk på **(menu)** **(8)**.

Gi nytt navn til mapper eller dokumenter

Slik gir du en mappe eller et dokument et nytt navn:

1. Trykk på tastene **▲** og **▼** for å markere dokumentet eller mappen du vil endre navn på.
2. Trykk på **(menu)** **(2)**.

Document3		CRPS
Name	Size	
Algebra	8K	
Document1	3K	
Document2	2K	
Document3	3K	
Document4	1K	
Examples	8K	

Dokument- eller mappenavnet markeres.

3. Skriv inn et nytt navn og trykk på **(enter)** for å fullføre endringen.

Merk: Trykk på **(esc)** for å avbryte.

Opprette mapper

Du kan opprette mapper på to ulike måter:

- Du kan opprette en mappe mens du lagrer et nytt dokument: Med menykommandoene **Lagre** og **Lagre som** kan du skrive inn et nytt mappenavn for dokumentet.
- Du kan opprette en mappe direkte fra Mine dokumenter-vinduet. Trykk på **(menu)** **(1)**. Skriv inn navnet på den nye mappen, og trykk på **(📁)** eller **(enter)** for å legge det til.

Regler for navngivning av filer og mapper

Mappenavnene må være unike, det vil si være gitt bare én gang. Fil- og mappenavn kan være svært lange og kan bestå av nesten alle typer tegn, inkludert mellomrom og skille tegn.

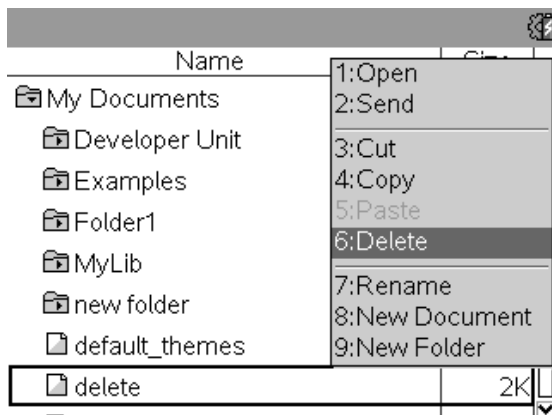
Merk: Hvis du har tenkt å overføre disse dokumentene til datamaskinen for bruk i programmet TI-Nspire™, bør du bruke navn som er gyldige på datamaskinen. Unngå punktum, \, /, og spesialtegn.

Slette dokumenter og mapper

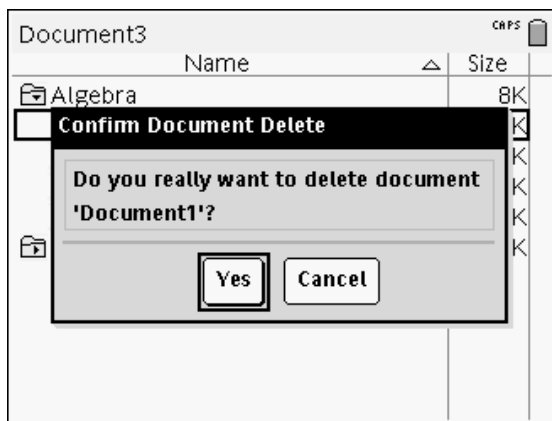
1. Trykk på **▲** og **▼** for å markere det dokumentet eller den mappen som du vil slette.
2. Trykk på **(ctrl)** **(menu)** **(6)**.

–eller–

Trykk på **del**.

En dialogboks åpnes, der du kan bekrefte at du vil slette filen eller mappen.

3. Trykk på **Y** eller **enter** for å velge **Ja**.

Nå er dokumentet slettet.

Duplisere dokumenter og mapper

Du kan bruke Kopier **(ctr) C** og Lim inn **(ctr) V** for å duplisere dokumenter og mapper.

Hvis du vil kopiere et dokument til en annen mappe, velg ønsket mappe og lim inn.

Gjenoprette slettede dokumenter

De fleste handlinger som er gjort i Mine dokumenter, kan angres. Trykk på **(ctrl) [Z]** (Angre) for å avbryte den siste handlingen inntil det slettede dokumentet er gjenopprettet.

Lukke et dokument

1. For å lukke et dokument, trykk på **(doc▼)** **(1)** **(3)**.

–eller–

Trykk på **(ctrl) [W]**.

Hvis du har endret dokumentet, vil du bli spurt om du vil lagre endringene.

2. Klikk på **Ja** for å lagre dokumentet, eller klikk på **Nei** for å avbryte endringene.

Forstå verktøyene til TI-Nspire™

Dette avsnittet gir en oversikt over verktøyene som brukes når man jobber med TI-Nspire™ dokumenter på en grafregner, inkludert variable, katalog, symboler og matematiske sjabloner.

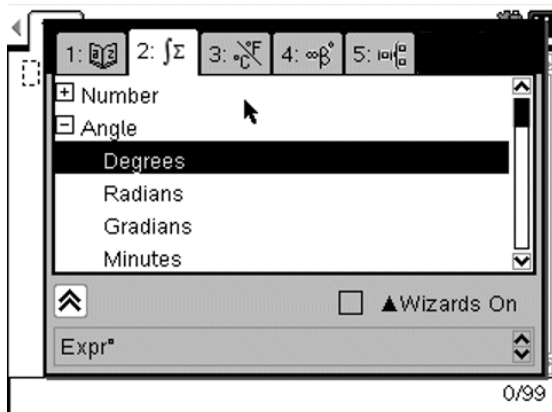
Opprette TI-Nspire™ variable

En variabel kan være enhver del eller attributt av et objekt eller en funksjon som er opprettet i en applikasjon. Eksempler på attributter som kan bli variabler er arealet av et rektangel, radien i en sirkel, verdien som utgjør innholdet i en celle i et regneark, innholdet i en kolonne eller et funksjonsuttrykk. Når du oppretter en variabel, lagres den i minnet innenfor oppgaven. Du kan finne mer informasjon om variabler i kapitlet *Bruke variabler*.

Bruke katalogen

Bruk katalogen for å få tilgang til en liste over TI-Nspire™-kommandoer og funksjoner, enheter, symboler og uttrykkssjabloner. Kommandoer og funksjoner er oppført i alfabetisk rekkefølge. Kommandoer og funksjoner som ikke begynner med en bokstav ligger på slutten av listen (&, /, +, -, og så videre). For å åpne katalogen:

1. Fra et åpent dokument trykker du på **(☰)** for å åpne katalogen.

2. Trykk på talltasten for den aktuelle fanen.
Trykk for eksempel på (2) for å vise en liste over matematiske funksjoner.
3. Trykk på ▼ inntil det elementet som du vil sette inn, er markert.
Et syntakseeksempel for det valgte elementet vises nederst på skjermbildet.
Merk: For å se flere syntakseeksempler for valgt element trykker du på (tab), og deretter (enter) for å maksimere eller minimere Hjelp. Trykk på (⇧shift) (tab) for å gå tilbake til det valgte elementet.
4. Trykk på (enter) for å sette inn elementet.

Om katalogvinduet

Katalogvinduet bruker seks faner til å kategorisere kommandoer, spesialtegn og sjablon i dokumenter:

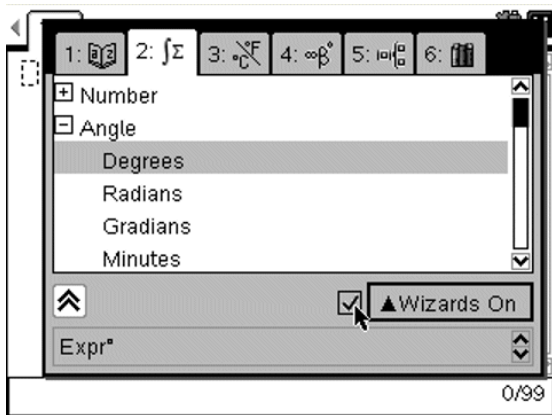
- 1: [Symbol] Inneholder alle kommandoer og funksjoner i alfabetisk rekkefølge
- 2: ∫Σ Inneholder alle matematiske funksjoner
- 3: ∞β° Viser en symbolpalett for å legge til spesialtegn
- 4: [Symbol] Inneholder matematiske sjabloner for å opprette todimensjonelle objekter, deriblant produkt, sum, kvadratrott og integral
- 5: [Symbol] Viser felles bibliotek (LibPub)-objekter

CAS:

- 1: Inneholder alle kommandoer og funksjoner i alfabetisk rekkefølge
- 2: $\int \Sigma$ Inneholder alle matematiske funksjoner
- 3: $\frac{\circ}{\circ}$ Gir verdiene for standard måleenheter
- 4: $\infty \beta^\circ$ Viser en symbolpalett for å legge til spesialtegn
- 5: $\frac{\circ}{\circ}$ Inneholder matematiske sjabloner for å opprette todimensjonelle objekter, deriblant produkt, sum, kvadratroten og integral
- 6: Viser felles bibliotek (LibPub)-objekter

Bruke vevisere

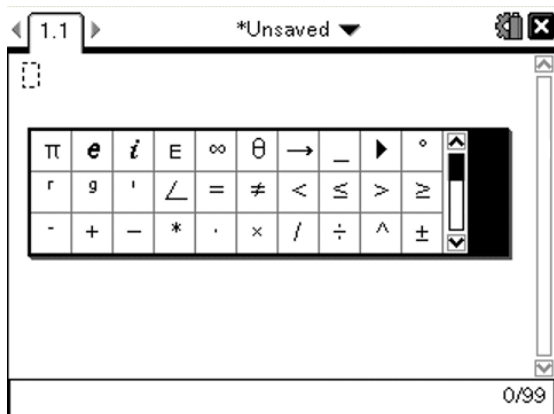
Noen funksjoner har en veiviser som hjelper deg med å legge inn funksjonsargumenter. For å bruke veviseren, trykk på **(tab)** til **Veiviser på-**boksen er uthøvet. Trykk på eller **(enter)** for å velge avmerkingsboksen.

Legge inn spesialtegn

Symbolpaletten inneholder et delsett av de objektene som finnes i katalogen. Åpne symbolpaletten:

1. I et åpent dokument, trykk på **(ctrl)** .

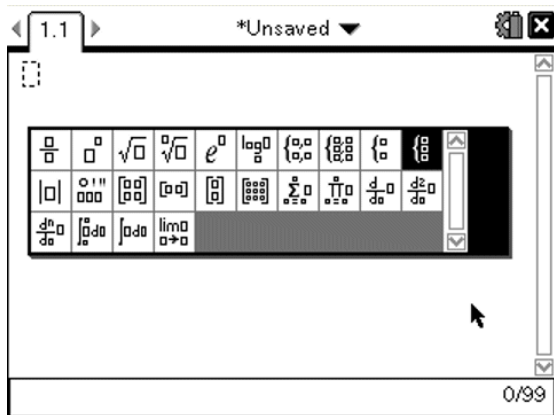

2. Trykk på \leftarrow , \rightarrow , \triangle eller \blacktriangledown for å velge et symbol.
3. Trykk på enter for å sette inn symbolet.

Legge inn matematiske uttrykk

Matematiske uttrykkssjabloner hjelper deg med å opprette todimensjonale objekter inkludert for eksempel summering, integral, derivert og kvadratroter. Slik åpner du en palett for matematisk uttrykk:

1. I et åpent dokument, trykk på math .

2. Trykk på \leftarrow , \rightarrow , \triangle eller \blacktriangledown for å velge et uttrykk.
3. Trykk på $\frac{\square}{\square}$ eller enter for å sette inn uttrykket.

Sette inn internasjonale språk tegn

Bruk tasten til å sette inn spesialtegn med aksenter eller punkter i applikasjoner, som Notater, som tillater innsetting av tekst.

1. Åpne en applikasjon som Notater, som tillater innsetting av tekst.
2. Skriv inn ønsket tekst.
3. Plasser markøren etter den bokstaven som du vil ha aksent på. For eksempel "e" for fransk.

Trykk på på tastaturet. Merk deg at "e" endres til "é". Fortsett å trykke på til du finner den aksenterte versjon av "e" som du vil ha. Trykk på eller neste bokstav i teksten for å bekrefte tegnet, og fortsette skrivingen.

Arbeide med bilder

Bilder kan brukes i TI-Nspire™-applikasjoner til referanse, vurdering og instruksjon. Du kan legge bilder til følgende TI-Nspire™-applikasjoner:

- Grafer og geometri
- Data og statistikk
- Notater
- Spørsmål, inkludert Hurtig svarinnhenting

I applikasjonene Grafer og geometri og Data og statistikk, settes bildene i bakgrunnen, bak aksene og andre objekter.

Du kan sette inn følgende typer bildefiler: .jpg, .png eller .bmp.

Merk: Transparenssegenskapen til .png er ikke støttet. Transparente bakgrunner vises som hvite.

Arbeide med bilder på en grafregner

På en grafregner kan bilder kopieres fra et dokument til et annet, eller du kan endre størrelsen eller flytte bildet i dokumentet. Du kan også slette et bilde fra dokumentet.

Du kan ikke legge til eller sette inn bilder i et dokument når du arbeider på en grafregner. Du kan derimot overføre et dokument som inneholder et bilde fra PC-en til grafregneren. Hvis du bruker en TI-Nspire™ CX grafregner, beholdes fargene. Ved overføring til en TI-Nspire™ grafregner, blir fargene i bildet konvertert til gråskala.

Merk: Hvis det ikke er nok minne på grafregneren til å ta imot dokumentet som inneholder et bilde, vises en feilmelding.

Kopiere et bilde

Utfør følgende trinn for å kopiere et bilde fra et dokument til et annet, eller fra en side til en annen i samme dokument.

1. Åpne dokumentet som inneholder bildet du ønsker å kopiere.
2. Velg bildet.
 - I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet og trykker på .

- I applikasjonen Grafer og geometri, trykker du på   .
- I applikasjonen Sata og statistikk, trykker du på   .

Det vises en ramme rundt bildet.

3. Trykk på , og deretter på **Kopier**. Du kan også trykke på .
4. Åpne dokumentet der du vil lime inn bildet, eller velg en side i det samme dokumentet.

Merk: Opprett et nytt dokument. Du vil bli bedt om å lagre og lukke det aktuelle, åpne dokumentet.

5. Trykk på .

Merk: Hvis du limer et bilde inn i applikasjonen grafer og geometri, trykk på , deretter på .

Bildet kopieres til siden i dokumentet.

Flytte et bilde

Bruk følgende trinn for å flytte et bilde på en side.

1. Åpne dokumentet og naviger til siden som inneholder bildet.
2. Velg bildet.
 - I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet, deretter trykker, holder og slipper du . Bildet vises skravert.
 - I applikasjonen Grafer og geometri, trykker du på   .
 - I applikasjonen Sata og statistikk, trykker du på   .

Det vises en ramme rundt bildet.
3. Flytt bildet.
 - I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren til det nye stedet og trykker på .
 - I applikasjonene Grafer og geometri eller Data og statistikk:
 - Trykk og hold til markøren endres til en firesidet pil (). Bildet svever i bakgrunnen og kantene endres til en stiplet linje.
 - Beveg fingeren over pekeplaten for å flytte bildet til det nye stedet, og trykk på eller for å plassere bildet.

Endre størrelse på et bilde

Bruk følgende trinn for å endre størrelsen på et bilde på en side.

1. Åpne dokumentet som inneholder bildet.
2. Velg bildet.
 - I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet og trykker, holder og slipper . Bildet vises skravert.
 - I applikasjonen Grafer og geometri, trykker du på **1** **2** **2**.
 - I applikasjonen Data og statistikk, trykker du på **3** **6**.
Det vises en ramme rundt bildet.
3. Beveg markøren til et av hjørnene.

Kursoren endres til en firesidet retningspil (.

Merk: Hvis du beveger markøren til kanten av bildet, endres markøren til en tosidet retningspil. Du kan dra bildet til venstre eller høyre for å endre størrelsen, men bildet vil bli forvrengt.

4. Trykk på .
- Verktøyet er aktivert.
5. Beveg fingeren over pekeplaten i enhver retning for å endre bildestørrelsen.
En stiplet linje vises for å indikere den nye størrelsen.
6. For å akseptere den nye størrelsen, trykker du på eller .

Slette et bilde

Bruk følgende trinn for å slette et bilde fra en side.

1. Åpne dokumentet som inneholder bildet.
2. Velg bildet.
 - I applikasjonene Spørsmål eller Notater, beveger du markøren over bildet, deretter trykker, holder og slipper du . Bildet vises skravert.
 - I applikasjonen Grafer og geometri, trykker du på **1** **2** **2**.
 - I applikasjonen Data og statistikk, trykker du på **3** **6**.

Det vises en ramme rundt bildet.

3. Trykk på , velg deretter **Slett**.

Bildet fjernes.

Merk: I applikasjonene Spørsmål og Notater kan du også trykke på for å fjerne et valgt bilde.

Arbeide i et TI-Nspire™ Navigator™-Teacher Software-klasserom

Hvis du er i et klasserom hvor TI-Nspire™ Navigator™ Teacher Software brukes, må du logge inn på klassen for å kommunisere med lærerens datamaskin.

Læreren kan kommunisere med grafregneren din på følgende måter:

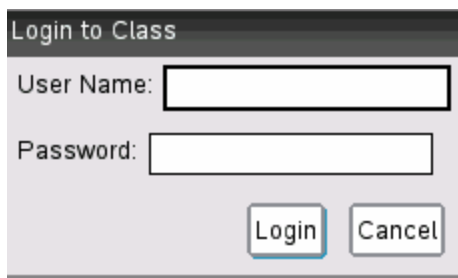
- Sende filer
- Samle inn filer
- Slette filer
- Sende Hurtigtest og motta svar på Hurtigtest

Læreren kan også sette grafregneren din på pause og starte den på nytt. Hvis klassen settes på pause, vil du få en melding om det på grafregneren. I så fall kan du ikke bruke grafregneren før læreren frigjør den fra pausemodus.

Pålogging til klasse

Fullfør følgende trinn for å kople deg på en klasseøkt.

1. Fra startmenyen, trykk på (5) (5) for å åpne dialogboksen **Pålogging til klasse**. Fra et åpent dokument, trykk på (doc) (8).

2. Skriv inn brukernavnet og passordet ditt, og trykk på **Pålogging**.

Ikoner for TI-Nspire™-grafregnerens påloggingsstatus

Ikonene på skjermbildene på grafregnerne TI-Nspire™ CX, TI-Nspire™ CX CAS, TI-Nspire™ og TI-Nspire™ CAS angir kommunikasjonsstatusen mellom grafregneren og tilgangspunktet, den trådløse adapteren, den trådløse enheten eller TI-Navigator™-nettverket. Ikonene angir status som følger.

Ikon	Status	Betydning
	Blinkende	Grafregneren søker etter et tilgangspunkt.
	Lysende	Grafregneren har funnet et tilgangspunkt.
	Lysende	Grafregneren kommuniserer ikke med adapteren eller enheten. Fjern grafregneren fra adapteren eller enheten, vent til ikonet forsvinner og fest så grafregneren til adapteren eller enheten igjen.
	Blinkende	Grafregneren er koplet til nettverket og er klar for pålogging.
	Lysende	Grafregneren er logget på nettverket og er helt oppladet.

Sette en klasseøkt på pause

Noen ganger kan det hende at læreren vil sette en klasseøkt på pause. Hvis grafregneren settes på pause, forhindres alle aktivitetene på den. Når læreren gjenopptar klasseøkten, slettes meldingen, og du kan bruke grafregneren din igjen.

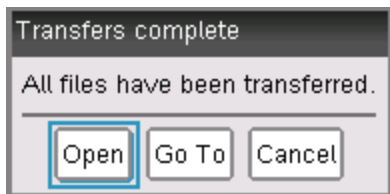
Forstå filoverføringer

Under en klasseøkt kan læreren sende filer til elevgrafregnerne og samle inn eller slette filer fra elevgrafregnerne.

Merk: Før klassen (økten) begynner, kan lærere konfigurere handlinger for å sende eller samle inn filer. Når du logger inn, blir filene sendt eller samlet inn. Hvis læreren setter opp handlinger for både å sende og samle inn filer, vil du bare se dialogboksen for den siste handlingen som er utført.

Åpne sendte filer

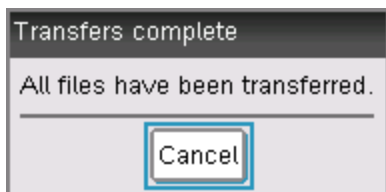
Når læreren sender en fil til grafregneren din, åpnes dialogboksen Overføringer fullført.

- ▶ Klikk på **Åpne** for å åpne filen. Hvis læreren sendte flere filer, åpner dette den siste filen på listen.
Merk: Filene blir mottatt alfabetisk etter navn, uansett i hvilken rekkefølge læreren sendte dem. Den siste filen fra listen er den siste alfabetiske filen.
- ▶ Klikk på **Gå til** for å gå til plasseringen filen ble sendt til på grafregneren. Filnavnet er merket. Du kan åpne filen eller navigere til en annen fil. Hvis læreren har sendt flere filer, markeres den siste alfabetiske filen i listen.
- ▶ Klikk på **Avbryt** for å lukke dialogboksen uten å åpne filen. Grafregneren din returnerer til tilstanden den var i da meldingen ble sendt.

Hente eller slette filer

Læreren din kan samle inn eller slette filer fra grafregneren din under en klasseøkt. Lærere kan for eksempel samle inn hjemmearbeid eller slette bestemte filer før en prøve. Når læreren samler inn eller sletter filer, mottar du en melding på grafregneren din.

- ▶ Klikk på **Avbryt** for å lukke meldingen.

Konfigurere grafregnere

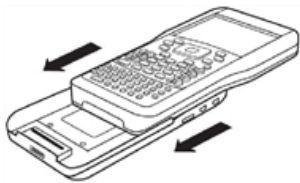
Dette kapitlet inneholder informasjon du trenger for å:

- Vedlikeholde batteriene som brukes i grafregneren.
- Endre standardinnstillingene.

Sette i AAA-batterier

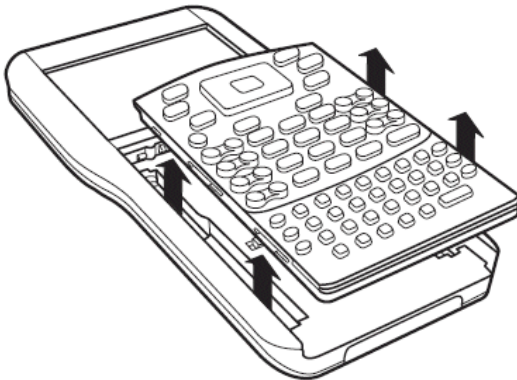
Bruk følgende fremgangsmåte for å installere batteriene som ble levert sammen med grafregneren.

1. Ta av tastaturet fra grafregnerens fremside.
 - For å frigjøre tastaturet, snu grafregneren og skyv bryteren bak på grafregneren mot høyre.

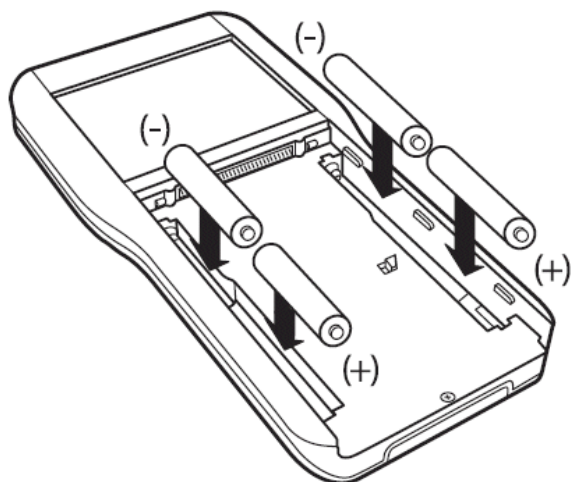

Skyv bryteren mot høyre som vist her.

- Løft tastaturet ut.

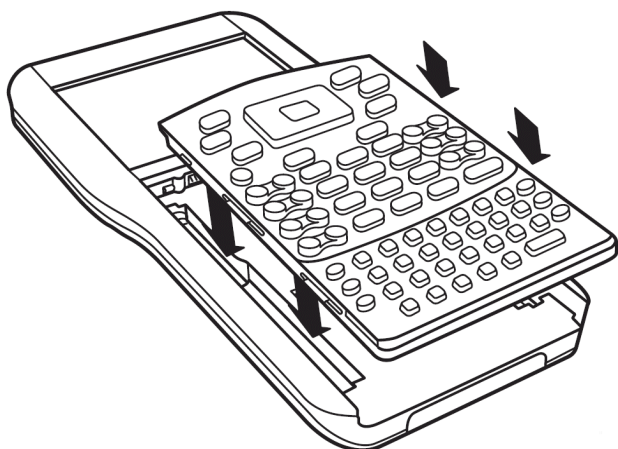

2. Sett de fire alkaliske AAA-batteriene som fulgte med grafregneren inn i batterirommet. Plasser batteriene i samsvar med diagrammet for polaritet (+ og -).

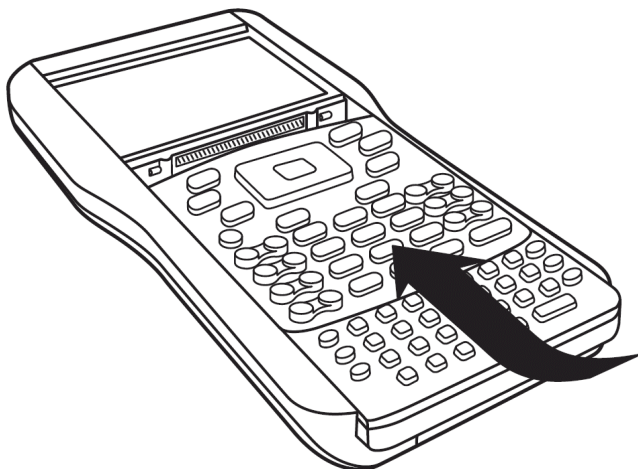

3. Sett tastaturet på igjen.

- Rett inn tastaturet etter sporene, som vist. Du må ikke forsøke å skyve tastaturet inn fra bunnen av grafregneren. Plasser tastaturet 2-3 cm under skjermen, slik at det passer inn i sporene og ligger flatt.

- Skyv tastaturet helt på plass. Du vil høre et klikk, og bryteren bak på tastaturet går i låst posisjon.

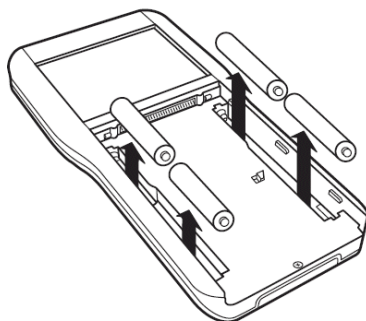

Skifte AAA-batterier

Forsiktig: Når du tar tastaturet av for å skifte AAA-batterier, må du forsikre deg om at grafregneren er slått helt av. Hvis du fjerner tastaturet før displayet er tomt, kan du risikere å miste data.

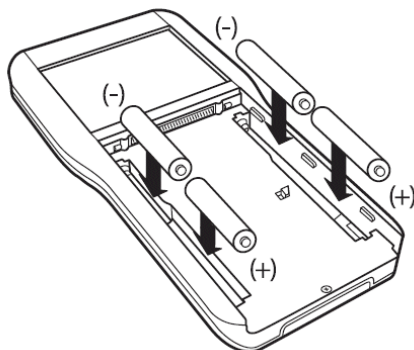
1. Lagre eventuelle åpne dokumenter, og slå av grafregneren.
2. Fjern tastaturet fra grafregneren.
3. Ta batteriene forsiktig ut.

Forsiktig: Det kan hende at du trenger et verktøy for å ta batteriene ut, for de sitter ganske godt fast. Hvis du bruker verktøy, må du være forsiktig så du ikke skader batteriene eller grafregneren.

4. Sett i nye batterier.

Pass på at pluss-siden på hvert batteri vender bort fra displayet.

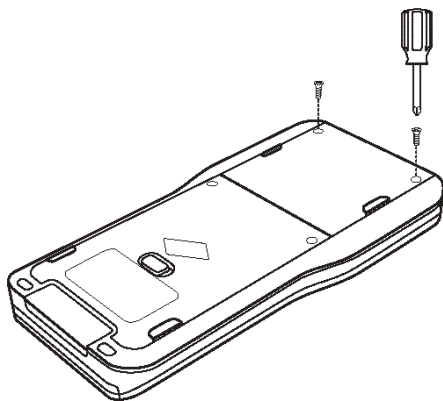

5. Sett tastaturet på igjen.

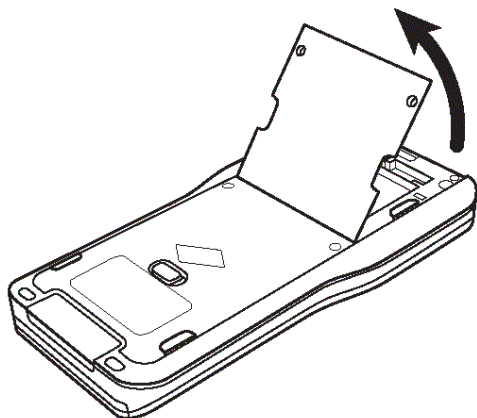
Sette det oppladbare batteriet i TI-Nspire™

Hvis du har kjøpt et oppladbart batteri for TI-Nspire™, bruk følgende fremgangsmåte for å sette det inn i grafregneren.

1. Bruk en liten skrutrekker for å løsne dekselet på baksiden av grafregneren.

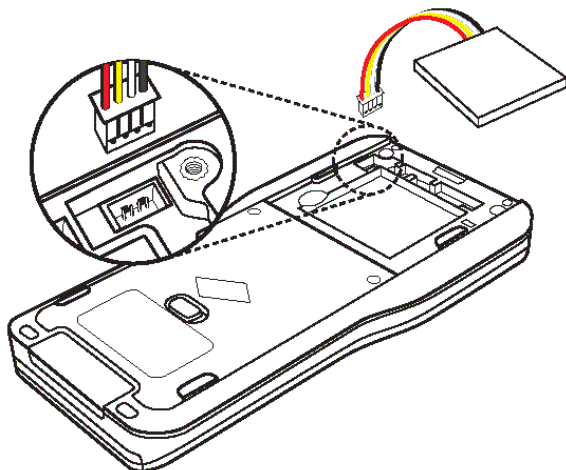

2. Fjern dekselet.

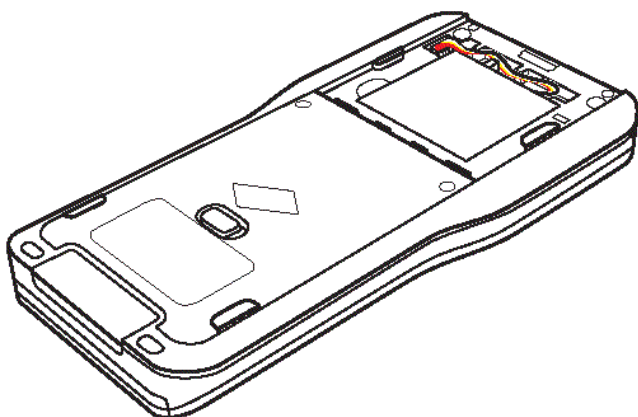

3. Sett den hvite kontakten inn på pluggen, som vist.

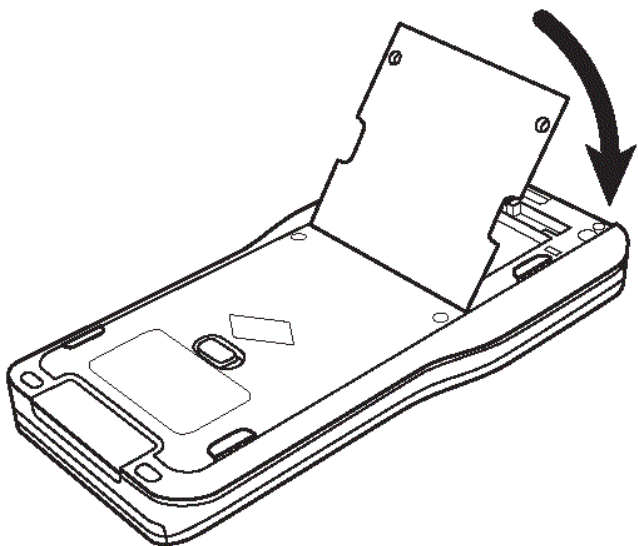
Merk: Den røde ledningen i kontakten skal peke nedover.

4. Før ledningen inn i "huset" for å feste den. Sett det oppladbare batteriet inn i batterirommet.

5. Sett bakdekselet på igjen, og skru til skruene med en skrutrekker.

Kontrollere batteristatus

Slik sjekker du status for både det oppladbare TI-Nspire™-batteriet og AAA-batteriene i en grafregner:

1. Trykk på for å åpne **startskjerm** bildet.
2. Trykk på   for å åpne vinduet som viser **grafregnerens status**.

Merk: Fra et åpent dokument, trykk på   .

Lade opp grafregneren

Koble det oppladbare TI-Nspire™-batteriet til en av følgende strømkilder for å lade det opp:

- En standard USB-kabel som er koblet til en datamaskin
- En standard, TI USB-vegglader (selges separat i Europa og Asia)

Hvor lang tid som trengs for å lade opp batteriet helt kan variere, men vanligvis tar dette ca. seks timer. Det er ikke nødvendig å ta det oppladbare batteriet til TI-Nspire™ ut av grafregneren når du skal lade det opp. Du kan bruke grafregneren på normal måte mens den er koblet til en ladekilde.

Lade opp batteriet fra en datamaskin

Hvis du skal lade en grafregner fra en datamaskin, må en TI-Nspire™ USB-driver være installert. USB-drivere er standard med all TI-Nspire™ - programvare, inkludert:

- TI-Nspire™ Teacher Software
- TI-Nspire™ CAS Teacher Software
- TI-Nspire™ Student Software
- TI-Nspire™ CAS Student Software
- TI-Nspire™ Navigator™ Teacher Software
- TI-Nspire™ CAS Navigator™ Teacher Software

For å laste ned programvare som inkluderer en driver, gå til education.ti.com/software.

Forstå prioriteten for strømkilder

Når du har satt i og ladet opp det oppladbare batteriet, kan du bruke grafregneren med eller uten AAA-batterier (ikke oppladbare batterier). Grafregneren trekker strøm i følgende rekkefølge:

- Først fra en tilkoblet ekstern strømkilde, for eksempel:
 - En datamaskin som er tilkoblet med en standard USB-kabel
 - En TI USB-vegglader (selges separat i Europa og Asia)
- Deretter fra det oppladbare TI-Nspire™-batteriet (selges separat)
- Og til slutt fra AAA-batteriene (ikke oppladbare)

Kassere brukte batterier på en sikker og riktig måte

Du må ikke ødelegge, punktere eller brenne batterier. Batteriene kan sprekke eller eksplodere og frigjøre farlige kjemiske stoffer. Kast batteriene i samsvar med lokale bestemmelser.

Endre grafregnerinnstillinger

Du kan bruke alternativene på Innstillinger-menyen til å endre eller vise følgende innstillinger:

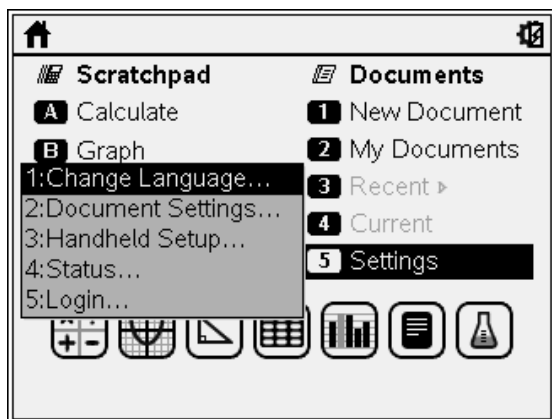
- Endre språk
- Innstillinger (generelle eller Grafer og Geometri)
 - Definer eller gjenopprett innstillinger for åpne dokumenter og Kladdemark
 - Definer eller gjenopprett grunninnstillinger for grafregneren
- Grafregneroppsett
- Status
- Pålogging

Merk: Ikke alle alternativene er tilgjengelige hele tiden. Utilgjengelige alternativer er nedtonet (grå).

Åpne Innstillinger-menyen

- ▶ Fra startskjermbildet, trykk på (5) eller bruk pekeplaten for å velge Innstillinger.

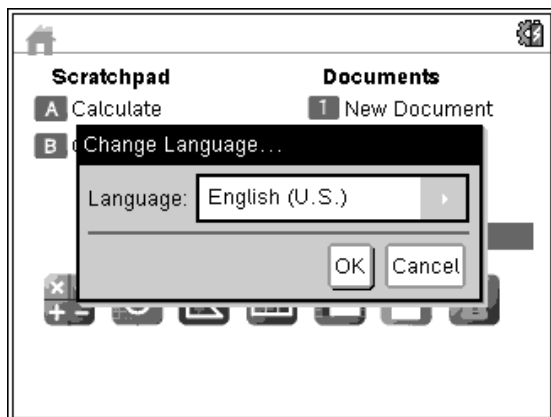
Innstillinger-menyen åpnes.

Endre foretrukket språk

Bruk følgende fremgangsmåte for å endre foretrukket språk.

1. Fra startskjermbildet, trykk på **(5)** eller velg **Innstillinger** for å åpne denne menyen.
2. Fra menyen, velg **Endre språk** eller trykk på **(1)** for å åpne dialogboksen Endre språk.

3. Trykk på **▶** for å åpne rullegardinmenyen.
4. Trykk på **▼** for å markere et språk, og trykk på **[↵]** eller **(enter)** for å velge det.
5. Trykk på **(tab)** for å markere OK-knappen, og trykk på **[↵]** eller **(enter)** for å lagre språkvalget.

Tilpasse oppsettet av grafregneren

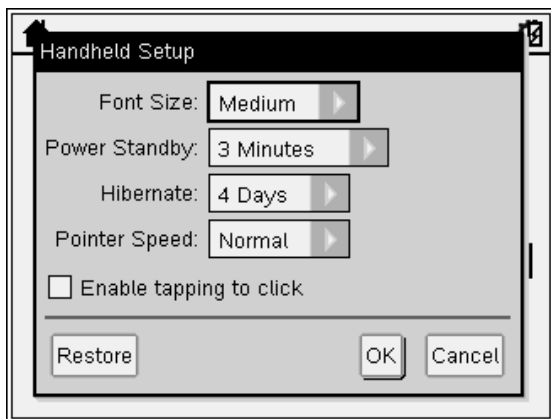
Med alternativene for oppsett av grafregneren kan du tilpasse alternativene slik at de passer til dine behov.

- Skriftstørrelse (liten, middels, stor)
- Hvilemodus (1, 3, 5, 10 eller 30 minutter)
 - Bruk dette alternativet for å forlenge batteriets levetid
 - Standard er at systemet automatisk blir slått av etter tre minutter uten aktivitet.
- Dvalemodus (1, 2, 3, 4, 5 dager eller aldri)

- Bruk dette alternativet for å forlenge batteriets levetid.
- Når grafregneren går i dvalemodus, lagrer systemet arbeidet ditt i minnet.
- Når du slår grafregneren på igjen, starter systemet opp igjen og åpner det lagrede arbeidet.
- Pekerhastighet (langsom, normal, rask)
- Aktivere tapping for å klikke

Endre oppsettalternativene for grafregneren

1. Fra **startskjerm**et, trykk på (5) (3). Dialogboksen for grafregnerens oppsett åpnes.

2. Trykk på (tab) inntil ønsket kategori er uthevet.
3. Trykk på ► for å vise listen over mulige innstillinger.
4. Trykk på ▼ for å utheve ønsket innstilling.
5. Trykk på (F5) eller (enter) for å velge den nye innstillingen.
6. Når du har endret de innstillingene du ønsker, trykk på (tab) inntil **OK** er markert, og trykk på (F5) eller (enter) for å aktivere endringene.

Merk: Klikk på **Gjenopprett** for å tilbakestille grafregneren til fabrikkinnstillingene.

Merk: Hvis du arbeider i TI-84-modus, kan du ikke endre alternativene for hvilemodus eller dvalemodus. TI-84-modus bruker de samme strømningene som er angitt i opprinnelig TI-Nspire™-modus.

Egendefinerte dokumentinnstillinger

Dokumentinnstillingene kontrollerer hvordan grafregneren viser og tolker informasjon i TI-Nspire™-dokumenter og i Kladdemark. Alle tall, inkludert elementer i matriser og lister, vises i samsvar med dokumentinnstillingene. Du kan når som helst endre standardinnstillingene, og du kan også angi egne innstillinger for et bestemt dokument.

Dokumentinnstillinger og mulige verdier for disse er oppført i tabellen under.

Felt	Verdier
Vis sifre	Flytende Flytende1 - Flytende12 Fast0 - Fast12
Vinkel	Radianer Grader Gradianer
Eksponensielt format	Normal Vitenskapelig Teknisk
Reell eller kompleks	Reell Rektangulær Polar
Beregningsmodus	Automatisk CAS: Eksakt Tilnærmet Merk: Automatisk modus viser et svar som ikke er et helt tall som en brøk, bortsett fra når et desimaltall brukes i oppgaven. Eksakt modus (CAS) viser et svar som ikke er et helt tall som en brøk eller på symbolsk form, bortsett fra hvis et desimaltall er brukt i oppgaven.
Vektorformat	Rektangulær

Felt	Verdier
	Sylindrisk Sfærisk
Grunntall	Desimal Heksadesimal Binær
Enhetsystem (CAS)	SI Eng/US

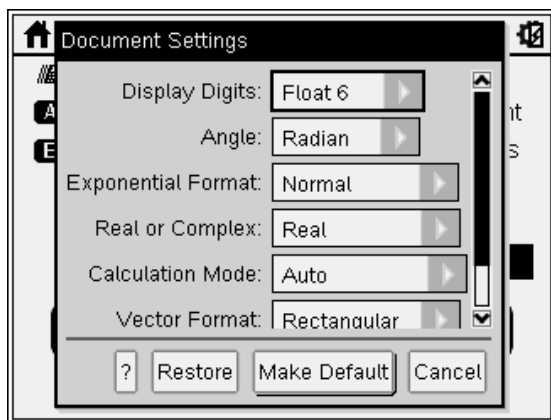
Endre standard dokumentinnstillinger

Bruk følgende fremgangsmåte hvis du vil definere de generelle innstillingene for TI-Nspire™-dokumenter og Kladdemark.

1. Lagre og lukke alle åpne dokumenter.
2. Fra Start-skjermbildet, trykk på **5** **2** (Innstillinger > Dokumentinnstillinger).

Dialogboksen for dokumentinnstillinger åpnes.

Merk: Hvis et dokument er åpent, har dialogboksen for dokumentinnstillinger også en **OK**-knapp. Hvis du velger **OK**, brukes innstillingene bare for det åpne dokumentet.

3. Trykk på **tab** for å gå gjennom listen over innstillinger. Trykk på **▲** for å gå tilbake gjennom listen.

En tykk strek rundt en boks viser at den er aktiv.

- Trykk på ► for å åpne rullegardinlisten og vise verdiene for hver innstilling.
- Trykk på tastene ▲ og ▼ for å markere ønsket alternativ, og trykk på eller **enter** for å velge verdien.
- Velg **Angi som standard**.

Dialogboksen Bruk og lagre som standard åpnes.

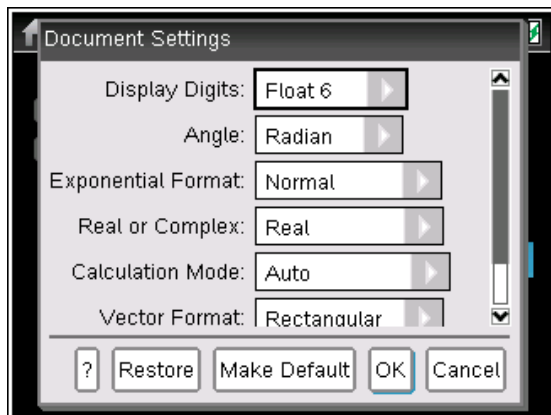
- Klikk på **OK** for å lagre innstillingene som standardinnstillinger som skal gjelde for alle TI-Nspire™-dokumenter og for Kladdemark.

Endre innstillinger i et TI-Nspire™-dokument

Bruk følgende fremgangsmåte hvis du vil endre de generelle innstillingene for et åpent TI-Nspire™-dokument. Du kan bruke innstillingene for kun det gjeldende dokumentet, eller velge å angi innstillingene som standard for det åpne dokumentet og alle fremtidige dokumenter.

- I et åpent dokument, trykk på **5** **2** () > **Innstillinger > Dokumentinnstillinger**.

Dialogboksen for dokumentinnstillinger åpnes.

2. Trykk på **(tab)** for å gå gjennom listen over innstillinger. Trykk på **▲** for å gå tilbake gjennom listen.

En tykk strek rundt en boks viser at den er aktiv.

3. Når du kommer til ønsket innstilling, trykk på **▶** for å åpne rullegardinlisten og vise verdiene for hver innstilling.
4. Trykk på tastene **▲** og **▼** for å markere ønsket alternativ, og trykk på **(F4)** eller **(enter)** for å velge verdien.
5. For å bruke innstillingene kun for det åpne dokumentet, klikk på **OK** eller trykk på **(F4)** eller **(enter)**.

Start-skjermbildet åpnes, og de nye innstillingen blir bare brukt for det åpne dokumentet.

Hvis du vil bruke de nye innstillingene for det åpne dokumentet og for dokumenter som opprettes i fremtiden:

- Velg **Angi som standard** og trykk på **(F4)** eller **(enter)**.
- Klikk på **OK** for å bruke innstillingene for alle åpne dokumenter og lagre innstillingene som standardinnstillinger for alle nye dokumenter og for Kladdemark.

Gjenopprette dokumentinnstillinger

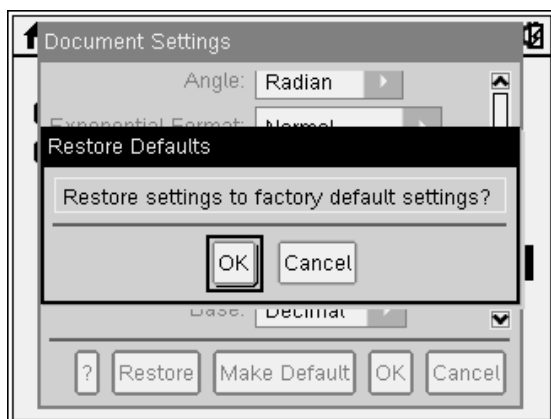
Bruk følgende fremgangsmåte hvis du skal gjenopprette de opprinnelige fabrikkinnstillingene for åpne eller nye dokumenter og for Kladdemark.

1. Fra Start-skjermbildet, trykk på **(5)** **(2)** (**Innstillinger > Dokumentinnstillinger**).

Dialogboksen for dokumentinnstillinger åpnes.

2. Bruk pekeplaten eller trykk på **(tab)** for å velge **Gjenopprett**. Trykk deretter på **(enter)**.

Dialogboksen Gjenopprett standardinnstillinger åpnes.

3. Klikk på **OK** for å gjenopprette de opprinnelige fabrikkinnstillingene.
4. Trykk på **OK** eller **(esc)** for å gå tilbake til **Start**-skjermbildet.

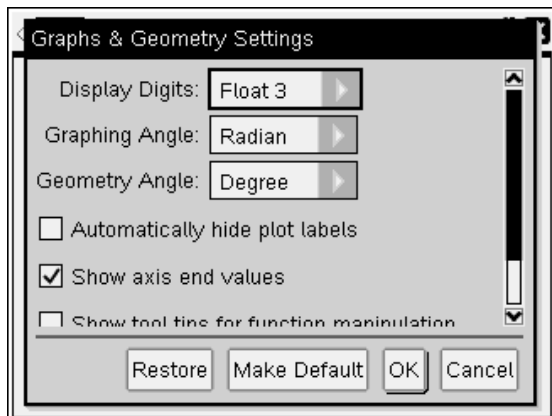
Tilpasse innstillinger i Grafer og geometri

Grafer og geometri-innstillingene kontrollerer hvordan informasjon vises i åpne oppgaver og i etterfølgende nye oppgaver. Når du tilpasser applikasjonsinnstillinger, blir valgene du gjør standardinnstillinger for alt arbeid i applikasjonen Grafer og geometri.

Foreta følgende trinn for å endre innstillingene i Grafer og geometri og lagre disse innstillingene som standardinnstillinger for alle nye grafer og geometridokumenter og Kladdemark.

1. Åpne et dokument med Grafer- eller Geometri-applikasjonen aktiv.
2. Trykk på **(menu)** **(9)** **(menu) > Innstillinger**).

Dialogboksen for Innstillinger for Grafer og geometri åpnes.

3. Trykk på **Tab** for å gå gjennom listen over innstillinger. Klikk på **▶** for å åpne rullegardinlisten og vise verdiene for hver innstilling.

Felt	Verdier
Vis sifre	Automatisk Flytende Flytende1 - Flytende12 Fast0 - Fast12
Grafisk vinkel	Automatisk Radianer Grader Gradianer
Geometrisk vinkel	Automatisk Radianer Grader Gradianer

4. Trykk på **▼** for å vise verdiene, og trykk deretter på **↵** eller **enter** for å velge en verdi.

5. I den nedre halvdel av dialogboksen, merk av i en avmerkingsboks for å aktivere et alternativ eller fjern avmerkingen hvis du vil deaktivere et alternativ.

Avmerkingsboks	Funksjon når markert
Skjul plottmerkene automatisk	Plottmerkene vises kun når du velger eller griper et plott eller lar markøren gli over det.
Vis aksenes endeverdier	Viser en numerisk etikett ved den laveste og høyeste verdien som er synlig på en akse.
Vis verktøytips for funksjonsmanipulasjon	Viser nyttig informasjon mens du manipulerer funksjonsgrafene.
Finner automatisk et viktig punkt	Viser null, minima og maksima for graftegnede funksjoner og objekter under sporing av en funksjonsgraf.

6. Velg ett av følgende alternativer:

- For å bruke de egendefinerte innstillingene på ALLE grafene og geometridokumentene, klikk på **Angi som standard**. Når dialogboksen Bruk og lagre som standard åpnes, klikk på **OK**.
- For å bruke innstillingene kun på det åpne dokumentet, klikk på **OK**.
- For å gjenopprette standardinnstillinger, klikk på **Gjenopprett**. Når dialogboksen Gjenopprett standardinnstillinger åpnes, klikk på **OK**.
- Klikk på **Avbryt** for å lukke dialogboksen uten å gjøre endringer.

Vise grafregnerens status

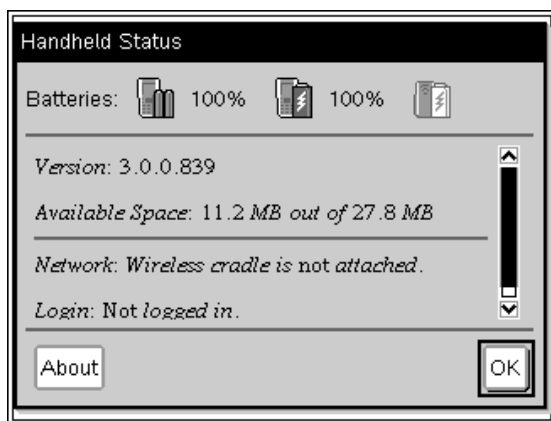
Skjermbildet **Grafregnerstatus** viser følgende informasjon om grafregnerens status:

- Status for AAA-batterier og oppladbart batteri
- Programvareversjon
- Tilgjengelig plass
- Nettverk (hvis det finnes)
- Ditt påloggingsnavn som elev og om du er pålogget

- Om

Åpne grafregnerens statusskjerm

1. Fra startskjerm, trykk på (5) (4). Skjermbildet **Grafregnerstatus** åpnes.

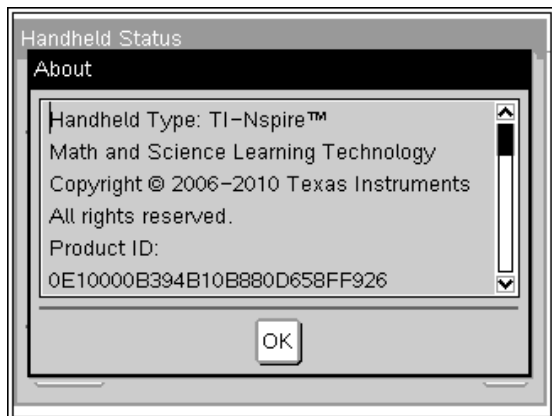

2. Klikk på **OK** for å lukke statusskjerm.

Vise grafregnerdetaljer på Om-skjerm

Om-skjerm viser mer informasjon om grafregnerstype, versjon av operativsystemet (OS) og produkt-ID.

1. Fra startskjerm, trykk på (5) (4). Skjermbildet **Grafregnerstatus** åpnes.
2. Klikk på **Om** for å vise informasjon om grafregneren.

3. Klikk på **OK** for å lukke **Om**-dialogboksen.
4. Klikk på **OK** for å gå tilbake til hovedskjermbildet.

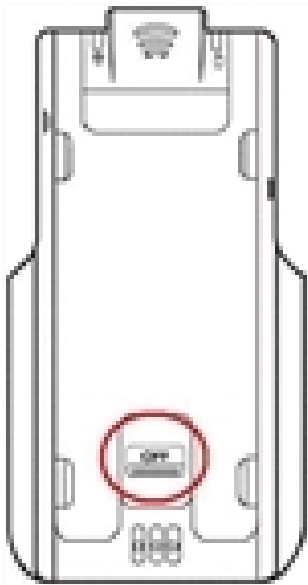
Bruke trådløst kommunikasjonsutstyr

Lærere som bruker lærerversjonen av programvaren TI-Nspire™ Navigator™ i klasserommet kan bruke den trådløse holderen sammen med et TI-Nspire™-tilgangspunkt til å opprette en trådløs forbindelse mellom lærerens datamaskin og enhver TI-Nspire™-grafregner. Dette avsnittet inneholder informasjon om hvordan du kan koble trådløst kommunikasjonsutstyr til en TI-Nspire™-grafregner.

Koble en trådløs holder til grafregneren

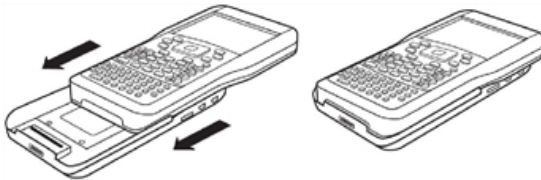
Trådløse holdere kan også brukes med alle TI-Nspire™-grafregnere for å koble dem trådløst til lærerens datamaskin. Slik kobler du en grafregner til en trådløs holder:

1. Skyv låsen bak på holderen til OFF-posisjon.

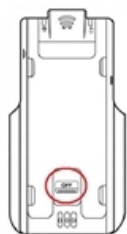

Lås i OFF-
posisjon.

2. Når du skal koble til grafregneren, hold den slik at skjermen vender opp, og skyv den inn på toppen av den trådløse TI-Nspire™ Navigator™-holderen. Kontroller at begge sidene av grafregneren er satt inn i begge sidefestene.

3. Trykk den godt på plass. Når TI-Nspire™ grafregneren er skikkelig tilkoblet, ser det ut som om den er plassert oppå holderen.
4. Lås grafregneren på plass ved å føre låsen på baksiden av enheten til PÅ-posisjon.

Lås i ON-posisjon

Koble til grafregnere og overføre filer

Dette kapitlet beskriver hvordan du kopler en TI-Nspire™ grafregner til en annen, hvordan du kobler grafregnere til en datamaskin, og hvordan du overfører filer mellom dem.

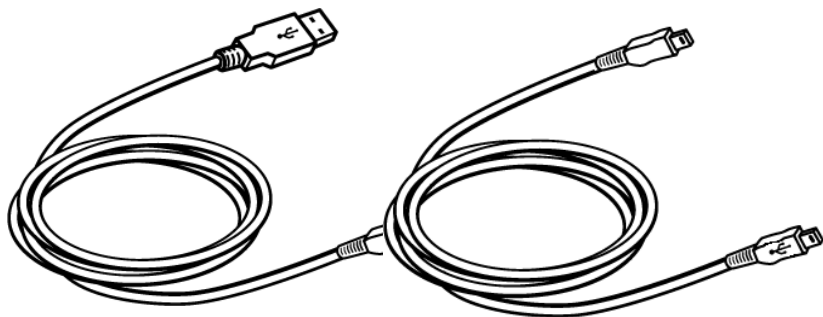
TI-Nspire™-grafregnerne har en USB-port som gjør det mulig å koble den til en annen TI-Nspire™-grafregner eller til en datamaskin.

Merk: Når du bruker TI-Nspire™ TI-84 Plus-tastaturet, kan du koble deg til en annen TI-Nspire™-grafregner ved å bruke TI-Nspire™ TI-84 Plus-tastaturet eller en TI-84 Plus ved å bruke USB-porten eller I/O-porten.

Koble til grafregnere

Ved å bruke USB-kabel

Du kan bruke USB-kabler for å koble sammen to TI-Nspire™-grafregnere, for å koble en TI-Nspire™-grafregner til en datamaskin, eller for å koble en TI-Nspire™-grafregner med TI-Nspire™ TI-84 Plus-tastatur til en annen.

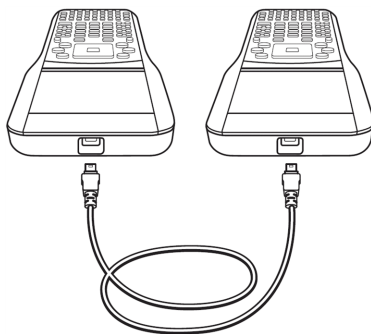
TI-Nspire™ USB-kabel for å koble grafregner til datamaskin.

Mini-USB-kabel for TI-Nspire™ grafregner for å koble samme to TI-Nspire™ grafregnere.

Koble sammen to TI-Nspire™ -grafregnere med mini-USB-kabel

Du kan koble sammen to grafregnere hvis begge bruker samme type tastatur. Du kan ikke koble en grafregner som bruker TI-Nspire™ TI-84 Plus -tastaturet til en annen grafregner som bruker det opprinnelige TI-Nspire™-tastaturet.

TI-Nspire™-grafregnerens USB-port er plassert på midten øverst på grafregneren.

USB-porten er plassert øverst på TI-Nspire™ CX-grafregneren, på høyre side når du holder grafregneren med skjermen vendt mot deg.

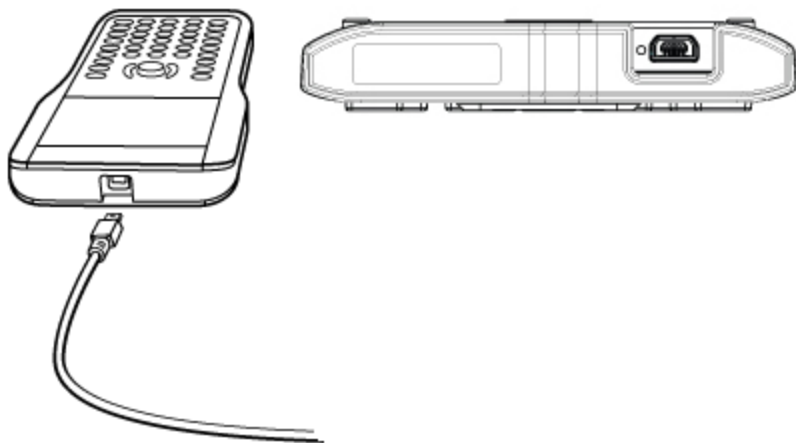
- ❶ Port for tilkobling til en trådløs adapter.
- ❷ USB-port på CX-grafregneren.

Slik kobler du sammen grafregnerne:

1. Sett den ene enden av mini-USB-kabelen inn i USB-porten.
2. Sett den andre enden av kabelen inn i USB-porten på mottakerens grafregner.

Koble TI-Nspire™-grafregneren til en datamaskin

1. Sett mini-USB-enden av kabelen godt inn i porten øverst på kalkulatoren.

2. Sett USB-enden av kabelen godt inn i USB-porten på datamaskinen.

Overføre filer til og fra grafregnere

Du kan sende dokumenter, operativsystemfiler (OS-filer) og mapper til en annen TI-Nspire™-grafregner.

Regler for overføring av filer og mapper

- Du kan overføre dokumenter og operativsystemfiler (OS-filer).
- Operativsystemer kan ikke utveksles mellom ulike typer grafregnere. Du kan for eksempel ikke overføre et CAS-operativsystem til en grafregner som ikke er CAS-kompatibel.
- Hvis du sender et dokument med samme navn som et dokument som allerede eksisterer på mottakerens TI-Nspire™-grafregner, vil dokumentet bli gitt et nytt navn. Systemet tilføyer et tall til navnet for å gjøre navnet unikt. Hvis for eksempel Minedata allerede eksisterer på mottakerens TI-Nspire™-grafregner, vil den få navnet Minedata(2).

Både senderens og mottakerens grafregnere vil vise en melding om det nye navnet.

- Et filnavn kan bestå av maksimalt 255 tegn, inkludert hele banen. Hvis en overført fil har det samme navnet som en eksisterende fil på mottakerens grafregner og filnavnet består av 255 tegn, vil navnet på filen som overføres bli kuttet, slik at programvaren kan følge prosedyren for å gi nytt navn, slik det er beskrevet i forrige punkt.

- Alle variabler som er knyttet til dokumentet som overføres, blir overført sammen med dokumentet.
- Overføringer tidsavbrytes etter 30 sekunder.

Forsiktig: Noen eldre TI-Nspire™-grafregnerne kan ikke motta mapper, kun filer. Hvis du får en feilmelding når du sender til en eldre TI-Nspire™-grafregner, kan du se under *Vanlige feil og meldinger*.

Sende et dokument eller en mappe til en annen grafregner

1. Sørg for at de to grafregnerne er koblet sammen.
2. Åpne filleseren Mine dokumenter, og finn frem til filen eller mappen du vil overføre.
3. Trykk på tastene ▲ og ▼ på tastaturet for å markere dokumentet eller mappen du vil sende.
4. Trykk på   for å velge **Send** fra Dokumenter-menyen.
TI-Nspire™-grafregner: Trykk på   .
5. Filoverføringen begynner. En fremdriftsindikator kommer til syne slik at du kan følge med på overføringen. Hvis du vil avbryte overføringen mens den utføres, kan du trykke på Avbryt-knappen i Sender... -dialogboksen.

Etter en vellykket overføring, vil meldingen

"<Mappe / Filnavn> overført som <Mappe / Filnavn>." vises. Hvis filen fikk nytt navn på mottakerens grafregner, vises det nye filnavnet i meldingen.

Motta et dokument eller en mappe

Det er ikke nødvendig å gjøre noe på mottakerens TI-Nspire™-grafregner. Grafregnerne blir automatisk aktivert når kabelen kobles til portene.

Etter en vellykket overføring, vil meldingen "<Mappe / Filnavn> mottatt." vises. Hvis det var nødvendig å gi filen et nytt navn, vises det nye navnet i meldingen

Forsiktig: Noen eldre TI-Nspire™-grafregnerne kan ikke motta mapper, kun filer. Hvis du får en feilmelding når du sender til en eldre TI-Nspire™-grafregner, kan du se under *Vanlige feil og meldinger*.

Avbryte en overføring

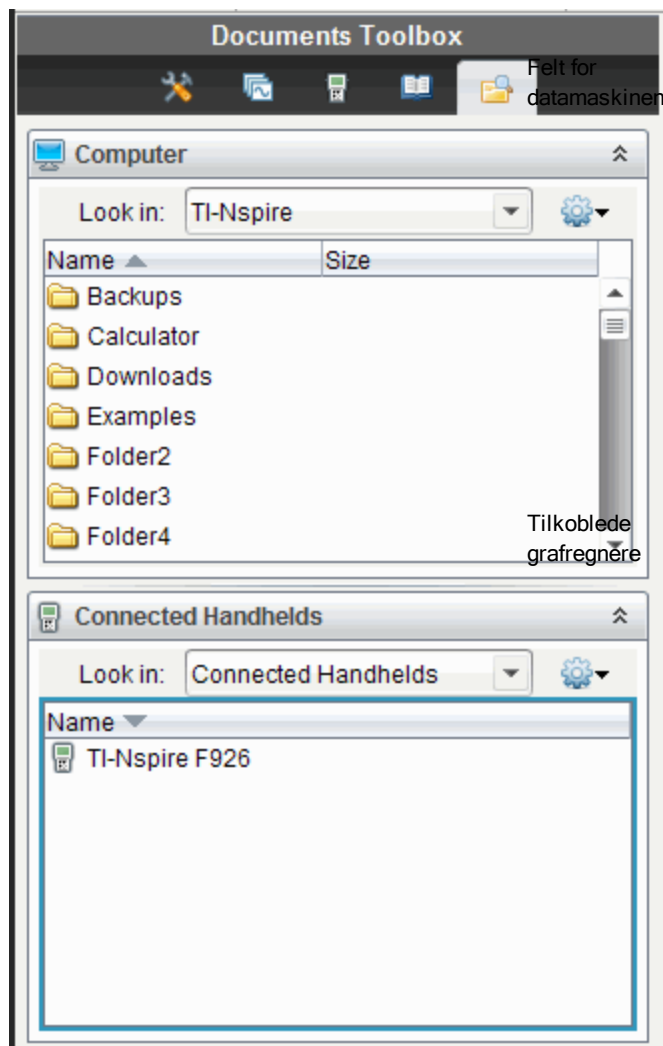
1. Hvis du vil avbryte en overføring før den er ferdig, trykk på **Avbryt** i dialogboksen på avsenderens grafregner. Brukerne av begge grafregnerne kan også trykke på . (TI-Nspire™-grafregner: trykk på .

2. Trykk på eller for å avbryte meldingen om kommunikasjonsfeil. TI-Nspire™-grafregner: trykk på eller .

Overføre filer mellom datamaskiner og grafregnere

I arbeidsområdet for dokumenter kan lærere og elever bruke “dra og slipp”-metoden for rask overføring av filer og mapper fra en datamaskin til en grafregner, eller overføring av filer fra en grafregner til en datamaskin.

1. Koble grafregneren til datamaskinen med en standard A til mini-B USB-kabel.
2. I programmet TI-Nspire™, åpne arbeidsområdet for dokumenter.
3. I dokumentverktøykassen, klikk på for å åpne Utforsk innhold.

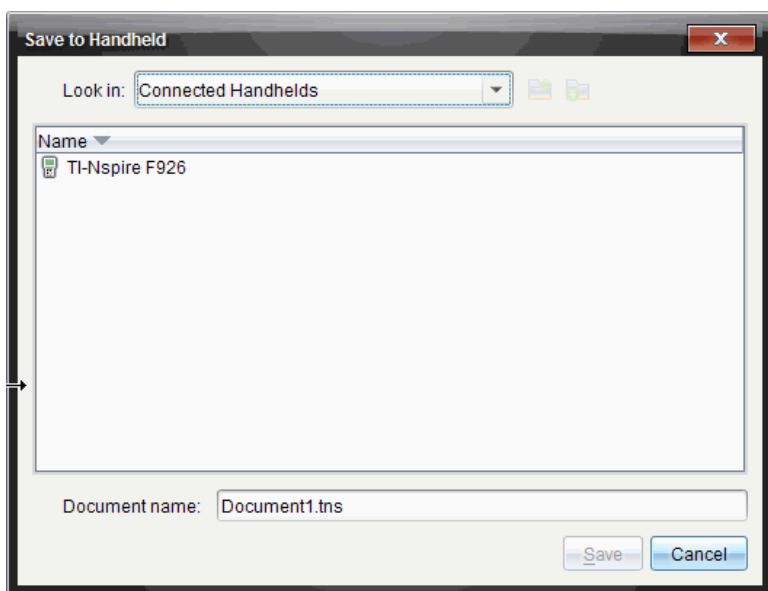
4. Finn frem til mappen som inneholder filen du vil overføre.
- Hvis du skal overføre en fil fra en grafregner til datamaskinen, kan du "dra og slippe" filen på en mappe i datamaskinfeltet.
 - Hvis du skal overføre en fil fra datamaskinen til en grafregner, kan du "dra og slippe" filen på en mappe i en tilkoblet grafregner.

Merk: De som bruker lærerversjonen av programvaren TI-Nspire™ eller TI-Nspire™ Navigator™ kan også bruke alternativene i innholdsarbeidsområdet til å overføre filer fra en grafregner til en datamaskin.

Bruke alternativet Lagre til grafregner

I arbeidsområdet for dokumenter kan du også bruke alternativet Lagre til grafregner på Fil-menyen for å overføre en fil til en tilkoblet grafregner når du vil lagre en fil i en bestemt mappe på grafregneren.

1. Sørg for at grafregneren er koblet til datamaskinen.
2. I datamaskinfeltet, naviger til mappen hvor filen er plassert.
3. Velg filen.
4. Velg **Fil > Lagre til grafregner**. Vinduet Lagre til grafregner åpnes.

5. Dobbeltklikk på grafregnerens navn, og finn frem til mappen der du vil lagre filen.
6. Klikk på **Lagre**. Filen lagres i den valgte mappen, og vinduet Lagre til grafregner lukkes.

Håndtere feil som skyldes sending av mapper

Hvis du mottar en feilmelding etter et sendeforsøk, kan det bety at mottakergrafregneren har et operativsystem som ikke støtter overføringen. For å løse dette problemet, bør du oppdatere OS-et på mottakergrafregneren og prøve å sende på nytt.

Vanlige feil og meldinger

Vises på	Melding og betydning
Avsenderens grafregner	"Denne mappestrukturen støttes ikke på den mottakende grafregneren. Operativsystemet på den mottakende grafregneren må kanskje oppdateres. Dette kan du gjøre ved å velge Send OS fra Mine dokumenter - menyen." OK
	Hvis du får en feilmelding mens du sender en mappe til en eldre TI-Nspire™-grafregner, kan du prøve å oppdatere operativsystemet på den mottakende grafregneren. Hvis feilen vedvarer, må du kanskje sende filene individuelt.
Avsenderens grafregner	"Overføringen mislyktes. Kontroller kabelen og prøv igjen." OK
	Denne meldingen vises hvis kabelen ikke er koblet til kommunikasjonsporten på avsenderens grafregner. Trekk ut kabelen og sett den inn igjen på nytt, og prøv å overføre dokumentet på nytt. Velg OK for å avbryte overføringsmeldingen. Merk: Det er ikke sikkert at avsenderens grafregner viser denne meldingen. Den kan i stedet vise meldingen BUSY (OPPTATT) helt til du avbryter overføringen.
Avsenderens grafregner	"Mottaker har ikke nok lagringsplass for å overføre filen." OK

Vises på	Melding og betydning
	<p>Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner ikke har nok tilgjengelig minne til å motta filen som overføres. Mottakeren må frigjøre plass på grafregneren for å kunne motta den nye filen. Hvis du vil gjøre dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slett filer du ikke trenger lenger. • Lagre filene på en PC slik at du kan hente dem frem igjen senere, slett dem deretter fra TI-Nspire™-grafregneren.
Avsenderens grafregner	<p>"<mappe>/<filnavn> overføres som <mappe>/<filnavn (#) ."</p> <p>Denne meldingen vises når en vellykket overføring er ferdig, men filen som ble overført måtte få et nytt navn, fordi det allerede eksisterte en fil på mottakerens grafregner med det opprinnelige navnet. Den overførte filen fikk et nytt navn ved at det ble lagt til et tall etter navnet. Nye navn med tall begynner alltid med (2) og kan økes i trinn på ett, etter behov.</p>
Avsenderens grafregner	<p>"<mappe>/<filnavn> overføres som <mappe>/<nytt filnavn> ."</p> <p>Denne indikerer at det ble opprettet en ny mappe på mottakerens grafregner som skal inneholde det overførte dokumentet.</p>
Mottakerens grafregner	<p>"<mappe>/<filnavn (x)> mottatt."</p> <p>Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner inneholder et dokument med samme navn som dokumentet som sendes.</p>

Vises på	Melding og betydning
Mottakerens grafregner	"<ny mappe>/<nytt filnavn> mottatt."
	Denne meldingen indikerer at en ny mappe er opprettet der det overførte dokumentet vil bli plassert.
Mottakerens grafregner	"Overføringen mislyktes. Kontroller kabelen og prøv igjen." OK
	Denne meldingen indikerer at kabelen ikke er skikkelig koblet til kommunikasjonsporten på mottakerens grafregner. Trekk ut kabelen og sett den inn igjen, og prøv deretter å overføre på nytt. Velg OK for å avbryte overføringsmeldingen.

Minne og filbehandling

TI-Nspire™-grafregneren leveres utstyrt med 64 MB minne. Av den totale mengden minne, er 32 MB avsatt for Flash-lagring og 32 MB er RAM. Når operativsystemet er lastet inn, og når dokumenter opprettes og lagres på grafregneren, opptar det minne, og du vil kanskje måtte frigjøre eller gjenopprette minne etter noen måneders bruk. Hvis det ikke er nok minne på grafregneren, kan du bruke en av følgende fremgangsmåter for å frigjøre lagringsplass:

- Slette dokumenter og mapper som ikke lenger er i bruk.
- Sikkerhetskopiere filer og mapper til en annen grafregner eller til en datamaskin.
- Tilbakestille minnet (reset). Da sletter du ALLE filer og mapper på grafregneren.

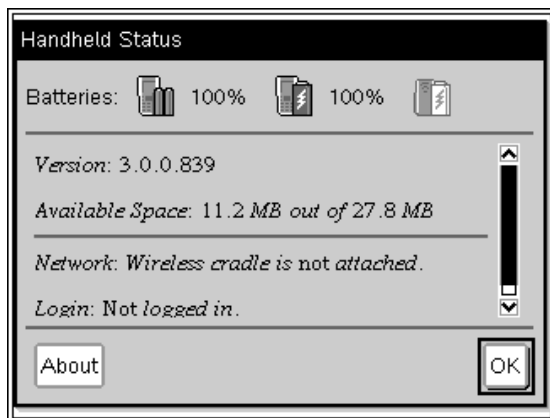
Kontrollere tilgjengelig minne

Bruk følgende fremgangsmåte for å vise mengden minne (i bytes) som brukes av alle dokumentene og variablene i din grafregner.

1. Fra hovedkjernbildet, velg **Status** på **Innstillinger**-menyen.

Trykk på **5** **4**.

Statusvinduet for grafregneren åpnes.

2. Se i feltet *Tilgjengelig plass* for å finne ut hvor mye minne som er tilgjengelig på grafregneren.
3. Velg **OK** for å gå tilbake til hovedskjermbildet.

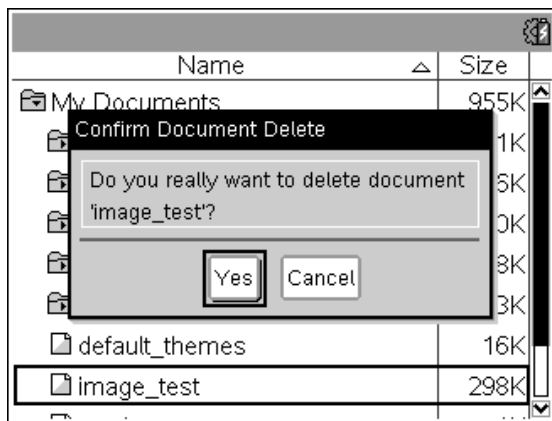
Frigjøre minne

Når du skal frigjøre minne, må du slette dokumenter og/eller mapper fra grafregneren. Hvis du vil bevare disse dokumentene og mappene for senere bruk, kan du overføre dem til en annen grafregner eller til en datamaskin ved hjelp av programvaren TI-Nspire™.

Slette filer fra grafregneren

1. Trykk på **(on)** **(2)** for å åpne filleseren **Mine dokumenter**.
2. Trykk på **▲** eller **▼** for å velge mappen eller dokumentet du vil slette.
3. Trykk på **(del)** eller trykk på **(ctrl)** **(menu)** **(6)**.

Det åpnes en dialogboks, som ber deg om å bekrefte slettingen.

4. Trykk på **(enter)** for å bekrefte eller på **(esc)** for å avbryte.
Mappen/dokumentet slettes permanent fra grafregneren.

Sikkerhetskopiere filer til en annen grafregner

1. Koble sammen de to grafregnerne med USB-til-USB-kabelen
2. Trykk på **(on)** **(2)** for å åpne **Mine dokumenter** på avsenderens grafregner.
3. Trykk på tastene 5 og 6 for å markere dokumentet du vil sende.

- Trykk på **menu**, og velg **Send** eller trykk på **ctrl** **menu** **2**.
- Når filoverføringen er fullført, vises en melding på mottakerens grafregner.

Overføre filer til en datamaskin

Bruk programvaren TI-Nspire™ til å overføre filer og mapper fra en grafregner til en datamaskin.

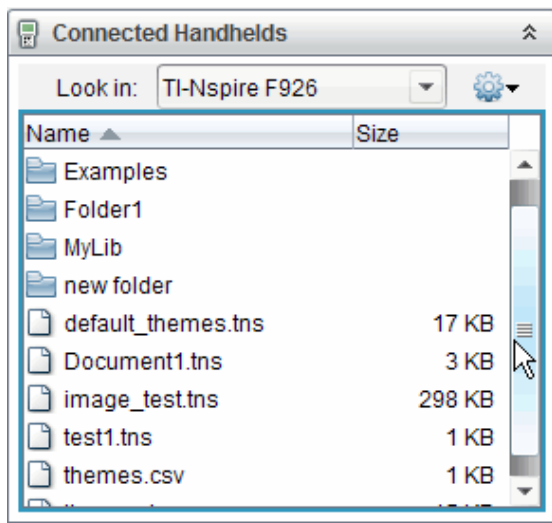
- Koble grafregneren til datamaskinen med en standard A til mini-B USB-kabel.
- I programmet TI-Nspire™, åpne arbeidsområdet for dokumenter.
- I dokumentverktøykassen, klikk på for å åpne Utforsk innhold.

Felt for datamaskinen

Felt for de tilkoblede grafregnerne

- I feltet for datamaskinen, finner du frem til mappen der du vil lagre filene.
- I feltet for de tilkoblede grafregnerene, dobbeltklikker du på grafregnerens navn for å vise mappene og filene på grafregneren.

- Velg filen eller mappen du vil lagre på datamaskinen.
 - Klikk på filen for å velge én fil eller mappe om gangen.
 - Hvis du skal velge alle filene på grafregneren, velg den første filen, hold nede **Shift**-tasten, og velg den siste filen på listen.
 - Hvis du skal velge vilkårlige/spredte filer, velg den første filen, hold nede **Ctrl**-tasten, og velg resten av filene.

Merk: Hvis du velger flere filer, lagres de som en øktgruppe (.tilb-fil).

- Dra filene til mappen i feltet for datamaskinen eller velg **Fil > Lagre som**. Filene kopieres til mappen på datamaskinen.
- Kontroller at filene du trenger er tilgjengelige på datamaskinen, og slett filene fra grafregneren.

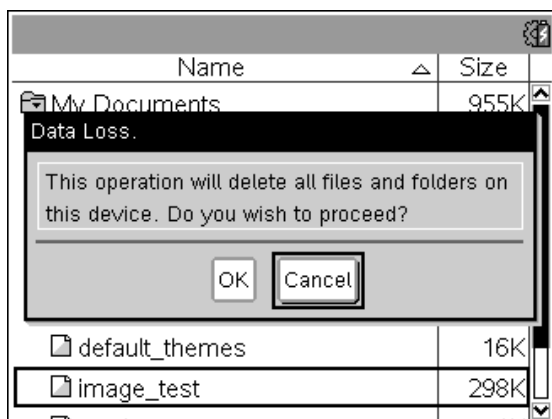
Merk: De som bruker lærerversjonen av programvaren TI-Nspire™ eller TI-Nspire™ Navigator™ kan også bruke alternativene i innholdsarbeidsområdet til å kopiere filer fra en grafregner til en datamaskin.

Tilbakestill minnet

Denne prosedyren vil slette ALLE filer og mapper på grafregneren.

Forsiktig: Før du tilbakestiller hele minnet, bør du vurdere å frigjøre tilstrekkelig minne ved å slette kun utvalgte data. Hvis du tilbakestiller hele minnet, vil de forhåndsinnstilte applikasjonene på grafregneren bli bevart, men eventuelle applikasjoner som du har lastet ned i TI-84-modus, vil bli slettet.

1. Når du har bekreftet at du vil slette alle filer, trykk på (2) for å åpne filleseren **Mine dokumenter**.
2. Trykk på for å åpne kontekstmenyen.
3. Velg **Slett alle** eller trykk på . En dialogboks som varsler om tap av data åpnes.

4. Klikk på **OK** for å bekrefte at du vil tømme minnet i grafregneren.

Oppdatere grafregnerens operativsystem

For å dra nytte av de nyeste oppdateringene og funksjonene for grafregnere, bør du laste ned de nyeste operativsystemfilene fra websiden Education Technology (education.ti.com). Du kan oppdatere operativsystemet (OS) på TI-Nspire™-grafregnere ved å bruke en datamaskin og følgende programvare:

- TI-Nspire™ Teacher Software
- TI-Nspire™ Student Software
- TI-Nspire™ CAS-Teacher Software
- TI-Nspire™ CAS-Student Software
- TI-Nspire™ Navigator™-Teacher Software
- TI-Nspire™ CAS Navigator™ Teacher Software

I klasserommet kan du bruke TI-Nspire™-dokkingstasjonene til å oppgradere operativsystemet på flere grafregnere samtidig.

Du kan også overføre operativsystemet fra en TI-Nspire™-grafregner til en annen, eller fra en TI-Nspire™ CX-grafregner til en annen. Det er imidlertid ikke mulig å overføre operativsystemet fra en type grafregner til en annen type grafregner. Du kan ikke overføre et CAS-operativsystem til en grafregner som ikke er CAS-kompatibel, og du kan ikke overføre operativsystemet fra en TI-Nspire™-grafregner til en TI-Nspire™ CX-grafregner.

Før du begynner

Før du begynner å laste ned et OS, bør du forsikre deg om at batteriene er minst 25 % ladet.

- Du kan kontrollere statusen for det oppladbare batteriet i TI-Nspire™ CX-grafregnere ved å trykke på **5** **4** for å åpne dialogboksen **Grafregnerstatus**.
- Du kan kontrollere statusen for det oppladbare batteriet og AAA-batteriene i TI-Nspire™-grafregnere ved å trykke på **5** **4** for å åpne dialogboksen **Grafregnerstatus**.

Når grafregneren er i modus for OS-nedlastning, fungerer ikke funksjonen Automatic Power Down™ (APD™). Hvis du lar grafregneren stå i

nedlastingsmodus en stund før du starter selve nedlastingen, kan batteriene gå tomme for strøm. I så fall må du skifte eller lade batteriene før du laster ned operativsystemet.

Finne oppgraderinger av operativsystemet

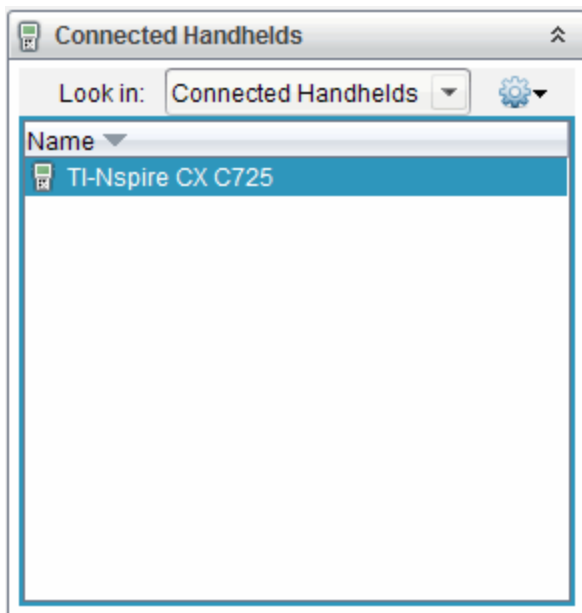
Hvis du vil ha oppdatert informasjon om tilgjengelige OS-oppgraderinger, kan du besøke nettsiden til Texas Instruments på <http://education.ti.com>.

Du kan laste ned en OS-oppgradering fra nettsiden til Texas Instruments til en PC og bruke en USB-kabel til å installere operativsystemet på din TI-Nspire™-grafregner. Du trenger en Internettforbindelse og riktig USB-kabel for å laste ned en oppdatering.

Søke etter OS-oppdateringer for grafregneren

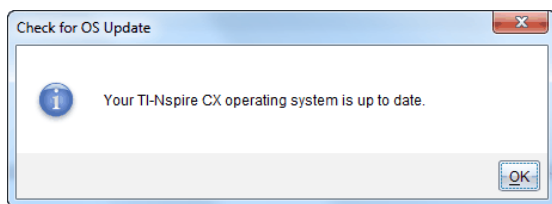
Når du bruker TI-Nspire™-programvare, kan du raskt finne ut om grafregnerens operativsystem er oppdatert når grafregneren er koblet til en datamaskin.

1. Åpne TI-Nspire™-programvaren og sørg for at grafregneren er koblet til datamaskinen.
2. I arbeidsområdet for dokumenter, klikk på for å åpne Utforsk innhold.
3. Velg en tilkoblet grafregner i grafregnerfeltet.

4. Velg **Hjelp > Se etter OS-oppdatering for grafregner.**

- Hvis operativsystemet er oppdatert, vises dialogboksen **Se etter OS-oppdatering for grafregner** for å angi at operativsystemet på grafregneren er oppdatert.

- Hvis operativsystemet ikke er oppdatert, inneholder dialogboksen en melding om at det finnes en ny versjon av operativsystemet.

5. Klikk på **Ok** for å lukke dialogboksen.

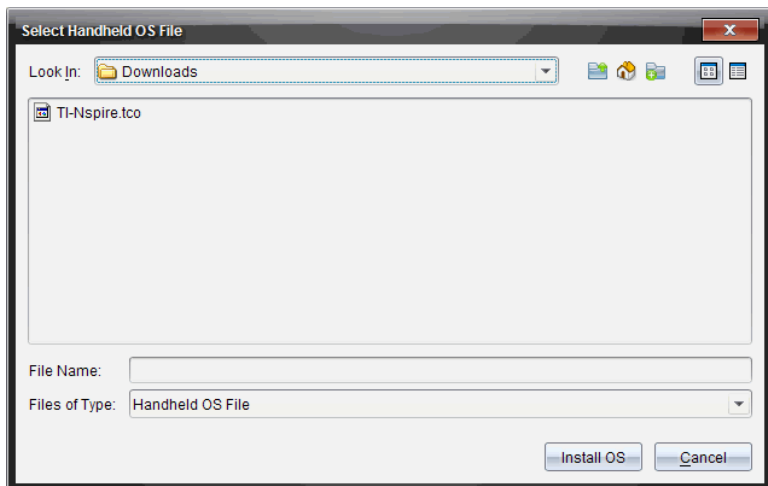
Oppgradere operativsystemet

I TI-Nspire™-programvaren kan du velge å oppgradere operativsystemet på en tilkoblet grafregner fra følgende arbeidsområder og menyer:

- I alle versjoner av programvaren kan du velge **Hjelp > Se etter OS-oppdatering for grafregner**. Velg en tilkoblet grafregner i Utforsk innhold for å aktivere dette alternativet. Hvis operativsystemet i grafregneren ikke er oppdatert, informerer dialogboksen om at det finnes en oppdatert versjon av operativsystemet. Følg anvisningene for å oppdatere operativsystemet.
- I alle versjoner av TI-Nspire™-programvaren kan du bruke alternativene i arbeidsområdet for dokumenter:
 - Åpne Utforsk innhold, velg navnet på grafregneren, klikk på og velg **Installer OS**.
–ELLER–
 - Velg **Verktøy > Installer grafregner-OS**.
- De som bruker lærerversjonene av TI-Nspire™-programvaren kan bruke alternativene i arbeidsområdet for innhold:
 - I Ressurser-feltet, høyreklikk på navnet på en tilkoblet grafregner, og velg **Installer grafregner-OS**.
–ELLER–
 - Velg navnet på grafregneren i forhåndsvisningsfeltet, klikk på i forhåndsvisningsfeltet, og velg **Installer grafregner-OS**.
–ELLER–
 - Høyreklikk på grafregnerens navn, og velg **Installer grafregner-OS**.

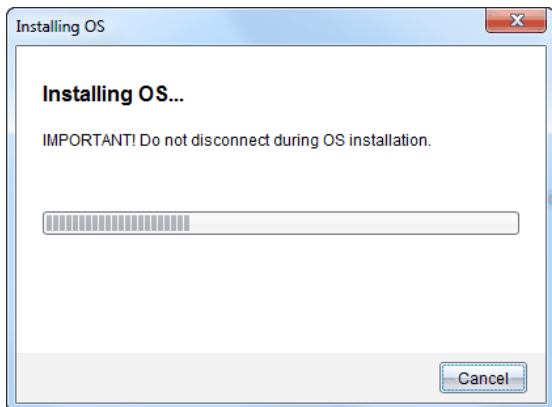
Fullføre OS-opppgraderingen

Når du velger å oppdatere operativsystemet på en grafregner, vises dialogboksen Velg OS-fil for grafregner.

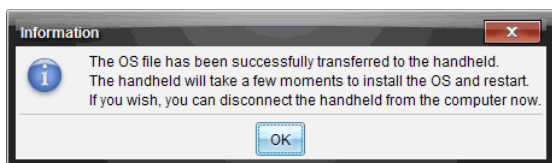

Filen som vises for valg er som standard den filtypen som trengs for den valgte grafregneren.

1. Velg OS-filen:
 - Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™ CX-grafregner, velg TI-Nspire.tco
 - Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™ CX CAS-grafregner, velg TI-Nspire.tcc
 - Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™-grafregner, velg TI-Nspire.tno
 - Hvis du oppgraderer en TI-Nspire™ CAS-grafregner, velg TI-Nspire.tnc
2. Klikk på **Installer OS** for å laste ned operativsystemet og oppdatere grafregneren. Bekreftelsesmeldingen *“Du er i ferd med å oppgradere grafregnerens operativsystem. Alle data som ikke er lagret, vil gå tapt. Vil du fortsette?”* vises.
3. Klikk på **Ja** for å fortsette. Dialogboksen for OS-installering angir nedlastingsens fremdrift. Du må ikke koble fra grafregneren.

4. Når nedlastningen er fullført, åpnes en dialogboks med informasjon om at OS-filen er overført til grafregneren. Nå kan du koble fra grafregneren.

5. Klikk på **OK**. Det oppdaterte operativsystemet installeres på grafregneren. Når oppdateringen er fullført, gjenstartes grafregneren.
6. På grafregneren, følg instruksjonene for å:
 - Velge et foretrukket språk
 - Velge en foretrukket skriftstørrelse
7. Når startskjerm bildet åpnes, klikk på **OK**. Startskjerm bildet vises.

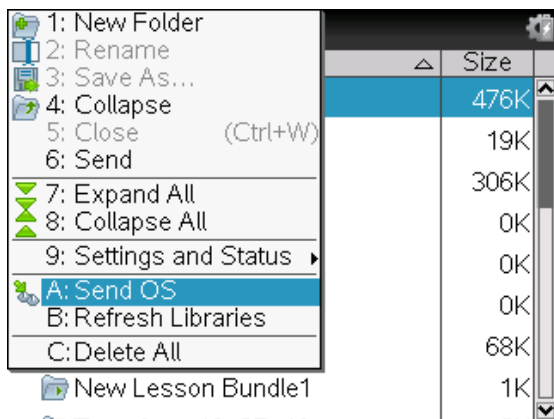
Overføre operativsystemet fra en annen grafregner

Merk: Du kan ikke overføre operativsystemet fra en TI-Nspire™-grafregner til en TI-Nspire™ CX-grafregner, og du kan ikke overføre operativsystemet fra en CAS-grafregner til en grafregner som ikke er CAS-kompatibel. Operativsystemene er ikke like og kan ikke byttes om.

Slik overfører du operativsystemet fra en grafregner til en annen:

1. Kontroller at eventuelle åpne dokumenter på mottakerens grafregner er lukket.
2. Koble sammen de to grafregnerne med en mini-B til mini-B USB-kabel.

3. På avsenderens grafregner, velg Mine dokumenter på startskjermbildet.
4. Trykk på **menu**, og velg **Send OS**.
På en TI-Nspire™-grafregner, trykk på **menu**.

5. På mottakerenheten vises meldingen "Du mottar en OS oppgradering. Endringer som ikke er lagret, vil gå tapt. Vil du fortsette?" sammen med svarknappene Ja og Nei. Velg Ja for å motta OS-oppggraderingen.
 - Hvis du ikke velger **Ja** innen 30 sekunder, vil grafregneren automatisk velge Nei, og overføringen avbrytes.
 - Det er viktig at du lagrer og lukker alle åpne dokumenter før du utfører en OS-oppggradering. Hvis du fortsetter med en OS-oppggradering på en grafregner med et åpent dokument som ikke er lagret, vil du miste data.
6. Når oppgraderingen pågår, vises følgende meldinger på mottakerens og avsenderens grafregnere:
 - "Mottar OS. Ikke koble fra kabelen."
 - "Sender OS. Ikke koble fra kabelen."
7. Når overføringen er fullført, mottar avsenderens grafregner en melding om det, og du kan koble fra kabelen. Operativsystemet installeres automatisk på mottakerens grafregner. Under installasjonsprosessen vises meldingen "Installerer OS <versjonsnummer>" på mottakerens grafregner.
8. Når installasjonen er fullført, vises meldingen "OS <versjonsnummer> er installert. Grafregneren starter på nytt.". Omstarten utføres. Hvis

avsenderens grafregner fremdeles er koblet til kabelen, blir meldingen om vellykket overføring stående på denne skjermen.

Viktig:

- På hver grafregner som mottar data, må du huske å sikkerhetskopiere informasjon etter behov og sette i nye batterier om nødvendig.
- Pass på at avsenderens grafregner viser skjermbildet **Send OS**.

Oppdatere operativsystemet på flere grafregnere

I klasserommet kan du bruke TI-Nspire™-dokkingstasjonen til å oppgradere operativsystemet på flere grafregnere samtidig.

I lærerversjonene av TI-Nspire™-programvaren kan du overføre filer fra datamaskinen til flere grafregnere fra arbeidsområdet for innhold. Se *Bruke arbeidsområdet for innhold* for mer informasjon om overføring av filer til tilkoblede grafregnere.

Meldinger ved OS-opppgradering

I dette avsnittet finner du en liste over informasjon og feilmeldinger som kan vises på grafregnere under en OS-opppgradering.

Vises på:	Melding og betydning
Avsenderens grafregner	"Mottaker har ikke nok lagringsplass. Gjør <xxxK> tilgjengelig."
	Denne meldingen vises når mottakerens grafregner ikke har nok tilgjengelig minne for det nye operativsystemet. Meldingen viser hvor mye minne du må frigjøre for å få plass til det nye operativsystemet. Du kan flytte filer til en datamaskin og lagre dem der, slik at du får frigjort nødvendig plass i grafregneren.
Avsenderens grafregner	"Mottaker må skifte batterier før oppgradering av operativsystemet."
	Denne meldingen vises når batteriene på mottakerens grafregner må skiftes. Send OS-opppgraderingen når du har

Vises på:	Melding og betydning
	skiftet batteriene.
Avsenderens grafregner	<p>"Mottaker har et nyere OS og kan ikke laste dette OS."</p> <p>OK</p>
	Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner har en nyere OS-versjon enn den versjonen som overføres. Du kan ikke nedgradere et operativsystem.
Avsenderens grafregner	<p>"Oppgradering ikke akseptert av mottaker."</p> <p>OK</p>
	Denne meldingen indikerer at mottakerens grafregner avviser oppgraderingen.
Avsenderens grafregner	<p>"OS er overført. Nå kan du trekke ut kabelen."</p> <p>OK</p>
	Denne meldingen indikerer at overføringen er fullført og at det er trygt å koble kabelen fra avsenderens grafregner.
Avsenderens grafregner	<p>"Sender OS. Ikke trekk ut kabel."</p>
	Denne meldingen, sammen med en fremdriftsindikator, vises mens OS-oppgaderingen overføres.
Begge grafregnerne	<p>"Overføringen mislyktes. Kontroller kabelen og prøv igjen."</p> <p>OK</p>
	Sender- og/eller mottaker-grafregner er ikke skikkelig tilkoblet. Sett kabelen inn igjen i hver av grafregnerne og prøv overføringen en gang til.
Mottakerens grafregner	<p>"Du mottar en OS-oppgadering. Ikke lagrede endringer vil gå tapt. Vil du fortsette?"</p>

Vises på:	Melding og betydning
	<p style="text-align: center;">Ja Nei</p> <p>Denne meldingen vises når en OS-oppgradering er i ferd med å begynne. Hvis du ikke velger Ja innen 30 sekunder, vil systemet automatisk svare med Nei.</p>
Mottakerens grafregner	<p style="text-align: center;">"Mottar OS. Ikke trekk ut kabel."</p> <p>Denne meldingen, sammen med en fremdriftsindikator, vises mens OS-oppgraderingen overføres.</p>
Mottakerens grafregner	<p style="text-align: center;">"Installerer OS."</p> <p>Denne meldingen vises når overføringen er fullført. Den vises for å holde brukeren informert om grafregnerens status.</p>
Mottakerens grafregner	<p style="text-align: center;">"OS er ferdig installert. Grafregneren starter på nytt." OK</p> <p>Denne informasjonsmeldingen vises en kort stund før grafregneren automatisk starter på nytt.</p>
Mottakerens grafregner	<p style="text-align: center;">"Installasjonen slo feil. Grafregneren starter på nytt. Du må prøve ny OS -oppgradering." OK</p> <p>Det har oppstått en feil under overføringen, og installasjonen mislyktes. Grafregneren starter på nytt. Installer OS-oppgraderingen igjen når grafregneren har startet på nytt.</p>

Om TI-84-modus

TI-Nspire™ CAS -grafregneren drives ikke i TI-84-modus. Hvis din grafregner er en CAS-versjon, ber vi deg om å se bort fra alle referanser om drift i TI-84-modus.

Forstå den doble modusdriften

TI-Nspire™ grafregneren arbeid med to tastaturer:

- TI-Nspire™-tastaturet
- TI-84 Plus-tastaturet

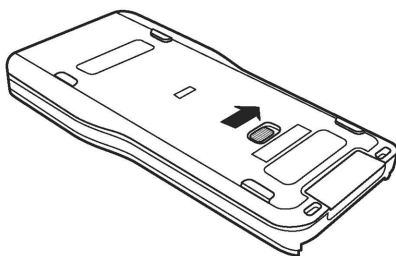

TI-84 Plus-tastaturet (til venstre) og TI-Nspire™-tastaturet (på grafregneren)

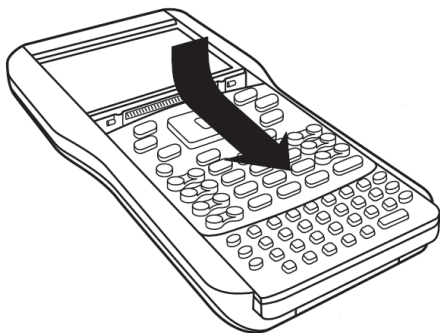
Endre tastatur

Forsiktig: Når du vil skifte tastatur, forsikre deg om at grafregneren er fullstendig slått av før du fjerner tastaturet. Hvis du fjerner tastaturet før displayet er tomt, kan du risikere å miste data.

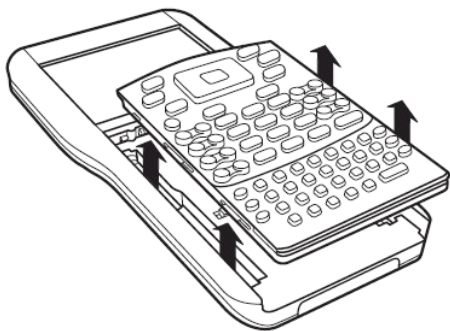
1. Fjern dekselet, og snu grafregneren opp-ned. Før låseknappen mot høyre. Tastaturet løsner.

2. Snu grafregneren rundt igjen, og før tastaturet bort fra displayet.

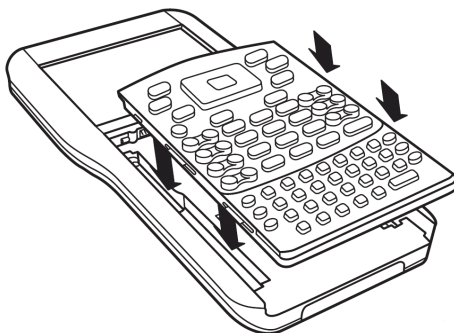
3. Løft tastaturet bort fra grafregneren.

4. Sett på det andre tastaturet.

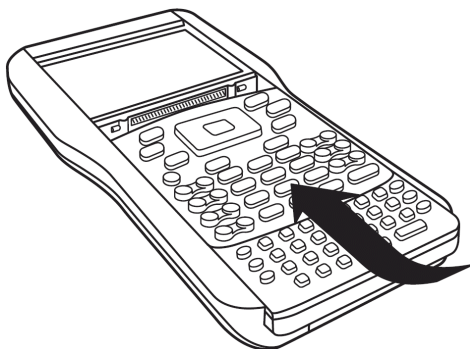
Pass på at det sitter som det skal i føringene nederst og på sidene av grafregneren.

Merk: Tastaturet skal ikke føres inn fra den nederste kanten på grafregneren. Sett det istedenfor inn på føringene like over batteriene.

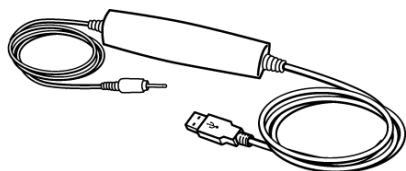
5. Når tastaturet sitter som det skal på grafregneren, skyves tastaturet oppover mot displayet.

Når tastaturet er satt riktig i og er ferdig installert, klikker tastaturet på plass på grafregneren.

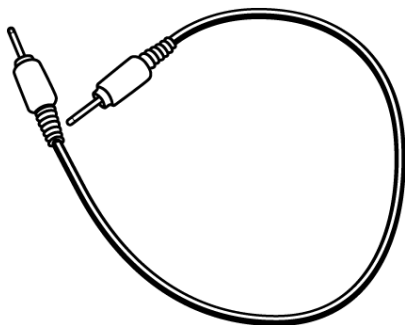

Kabler for TI-84 Plus-modus

Hvis du allerede har TI-84 Plus-grafregnere og bruker I/O-porten for tilkøpling, kan du bruke de samme kablene for å kople deg til en TI-Nspire™-grafregner som bruker TI-84-tastaturet.

USB-forbindelseskabel for å koble en kalkulator i TI-84-modus til en datamaskin ved hjelp av programmet TI-Connect.

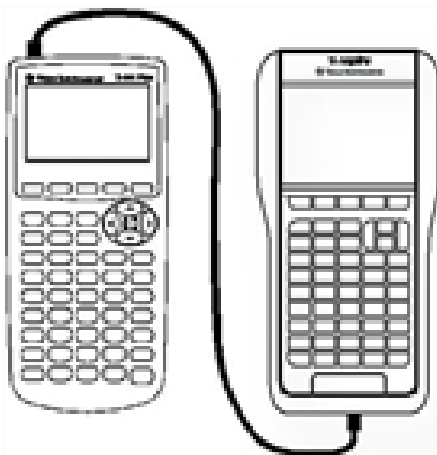

TI-84 Plus I/O kalkulator-til-kalkulator-forbindelseskabel

Koble en TI-Nspire™ med TI-84 Plus-tastatur til en TI-84 Plus-kalkulator

I/O-tilkoblingsporten på TI-Nspire™ TI-84 Plus er plassert på underkanten av tastaturet. TI-84 Plus I/O-tilkoblingsporten er plassert oppe på venstre side av den grafiske kalkulatoren.

1. Sett den ene enden av I/O kalkulator-til-kalkulator-kabelen godt inn i porten.
2. Sett den andre enden av kabelen inn i den andre grafiske kalkulatorens I/O-port.

Lagre skjermbilder i TI-84-modus

Hvis du skal lagre skjermbilder når du bruker en TI-Nspire™ TI-84 Plus grafregner, må du bruke programvaren TI Connect™. Programvaren TI Connect™ er tilgjengelig både for Windows®- og Mac®-systemer, og inkluderer alternativer for lagring av skjermbilder, overføring av filer og oppdatering av operativsystem. For mer informasjon om programvaren TI Connect™, se nettstedet education.ti.com.

Oppgradere operativsystemet for TI-84 Plus

Hvis du skal oppdatere operativsystemet på en TI-84 Plus grafregner, bytt til TI-Nspire™-dekselplaten og installer det nyeste operativsystemet som er tilgjengelig fra TI.

Kundestøtte og service fra Texas Instruments

Hjemmeside:	education.ti.com
E-postforespørsler:	ti-cares@ti.com
Kunnskapsbase og spørsmål via e-post	education.ti.com/support
Internasjonal informasjon	education.ti.com/international

Service og garantiinformasjoner

Du finner opplysninger om varighet og betingelser for garanti eller produktservice i garantibeviset som er vedlagt dette produktet, eller ved å kontakte din lokale Texas Instruments forhandler eller distributør.

Forholdsregler for oppladbare batterier

Ta disse forholdsreglene når du skifter oppladbare batterier:

- Bruk kun laderen som anbefales for cellen eller batteriet, eller en som fulgte med det opprinnelige utstyret.
- Fjern cellen eller batteriet fra laderen eller vekselstrømadapteren når den/det ikke er i bruk eller ikke opplades.
- Hvis batteriene brukes i andre apparater, kan dette føre til personskade eller skade på utstyr eller eiendom.
- Ikke bland batterier av ulike merker (eller ulike typer av samme merke). Det kan medføre eksplosjonsfare å skifte et batteri med et annet av feil type.

Kassere batterier

Ikke ødelegg eller punkter batteriene. Ikke brenn batterier. Batteriene kan sprekke eller eksplodere og frigjøre farlige kjemiske stoffer. Kast batteriene i samsvar med lokale bestemmelser.

Stikkordregister

A

AAA-batterier	9
installere	77
skifte	79
alternativer	
startskjerm bilde	12-13
Alternativer på startskjerm bildet	13
APD™	9
applikasjoner	
bilder	69
Data og statistikk	14
flere på sider	46
Geometri	14
Grafer	14
Kalkulator	14
legge til dokumenter	44
Lister og regneark	14
Notes	15
skifte	49
Vernier DataQuest	15
Applikasjonsikoner	14
arbeidsområder	41, 46
Automatic Power Down™	9
avbryte en filoverføring	102

B

batterier	
AAA	9
installere	77
kassere	84
oppladbare	9, 80

skifte	79
TI-Nspire/TM oppladbart batteri	80
batteristatus	82
behandle	
matematiske uttrykk	24, 27
bilder	69
data og statistikk	69
endre størrelse	71
flytte	70
grafer og geometri, grafer og geometri	
bilder 69	
hurtig svarinnhenting, hurtig svarinnhenting	69
kopiere	69
notater	69
på en grafregner	69
slette	71
spørsmål	69
TI-Nspire™-applikasjoner	69
velge	69
bla gjennom filer	60
bruke om igjen	
elementer fra Kalkulator-loggen	31
bruke pekeplaten	11

C

cables	
TI-84 Plus Mode	127
CAS	7
CAS-grafregnere	7
Computer Algebra System (CAS)	7

D

data og statistikk	
bilder	69

Data og statistikk	14
dokumenter	
administrere	59
gi nytt navn	61
kopiere	63
kopiere sider til	56
lagre	42
lukke	64
motta fra annen bruker	102
navigere	59
opprette	42
overføre	101
slette	62, 110
struktur	41
velge for overføring	102

E

endre	
Innstillinger for Grafer og geometri	91
endre størelse på bilder	71

F

feil	
sende mapper	106
filer	
navneregler	62
overføre	101
overføre til en annen grafregner	101
overføre til en datamaskin	111
slette	110
filers	
sikkerhetskopiere	110
filoverføringer	
vanlige feilmeldinger	106

finne oppgraderinger	116
flytte bilder, bevege bilder	70
foretrukket språk	9, 85
Forstå Kladdemark	15
Frigjøre minne	110
første gangs bruk	9

G

Generelle innstillinger	
gjenopprette	90
tilpasse	87
Geometri	14
gi navn til filer og mapper	62
gi nytt navn	
dokumenter	61
mapper	61
oppgaver	58
gjenopprette	
Generelle innstillinger	90
gjenopprette minne	110
gjenopprette slettede dokumenter	64
Graf	13
Grafer	14
grafregner	
første gangs bruk	9
hovedmeny	15
justere kontrast	13
koble til en annen	99
oppdatere operativsystemet	115
skjermbilde	15
slå på for første gang	9
startskjermbilde	12
taster	7
tips	17

I

ikoner	
applikasjon	14
Innstillinger	14
Innstillinger-meny	84
Innstillinger for Grafer og geometri	
endre	91
tilpasse	91
viser	91
Innstillinger og status	
Generelle innstillinger	87
Grafer og geometri	91
internasjonale språktegn	68

J

justere kontrast	13
------------------------	----

K

kabler	99
Kalkulator	13-14
Kalkulator-logg	
kopiere elementer fra	30
resultater	31
slette	30
viser	30
kassere batterier	84
Katalog	
legge inn elementer fra	27
sette inn kommandoer	65
veivisere	66
åpne	64
Kladdeark	13, 15
Graf	13

Kalkulator	13
Klargjøre grafregneren for bruk	9
klasse	
pålogging	73
koble sammen	
to grafregnere	99
kommunikasjonsutstyr	95
kontrast	
justere	13
Kontrollere batteristatus	82
kopiere	
dokumenter	63
mapper	63
kopiere bilder	69

L

lade	
grafregnere	83
TI-Nspire/TM oppladbart batteri	83
lagre	
dokumenter	42
Kladdemark-innhold	38
Lagre skjermbilder i TI-84-modus	129
legge til	
aksenter til tekst	68
applikasjoner	44
flere applikasjoner på sider	46
oppgaver	58
sider til oppgaver	58
lime inn	
elementer fra katalog	25
enheter	25
funksjoner og kommandoer	25
spesialtegn	25
uttrykkssjabloner	25

Lister og regneark	14
logg, Kalkulator	31
lukke	
dokumenter	64
Kladdemark	24

M

mapper	
gi nytt navn	61
kopiere	63
navneregler	62
opprette	62
slette	62
maskinvare	
kommunikasjon	95
matematiske sjabloner	66
matematiske uttrykk	67
legge inn og behandle	24
redigere	31
velge i Kalkulator	32
menyer	
applikasjon	50
kontekst	51
Mine dokumenter	14, 60
minne	
gjenopprette	110
kontrollere	109
tilbakestille	113
motta	
dokumenter fra annen bruker	102
musepeker	12

N

notater	
bilder	69
Notes	15
Nytt dokument	13

O

Om CAS	7
operativsystem	
oppdatere	115
Operativsystem	
oppgradere	117
overføre	120
operativsystem-oppgraderinger	116
Operativsystem-oppgraderinger	
feilmeldinger	122
oppgaver	41
gi nytt navn	58
kopiere	57
kopiere sider til andre oppgaver	55
legge til på side	52
legge til sider	58
lime inn	57
omplassere	54
slette	58
Oppgradere operativsystemet	117
oppladbart batteri	9
Oppladbart batteri for TI-Nspire™	9
opprette	
dokumenter	42
mapper	62
OS	
oppgradere	117
overføre	120

OS-oppgraderinger	
feilmeldinger	122
overføre	
dokumenter til en annen grafregner	101
filer til en annen grafregner	101
overføre filer	101
regler	101
Overføre filer til en datamaskin	111
overføring	
avbryte	102

P

PC-pekeplate	11
pekeplate	
bruke	11
piltaster	12
prioritet for strømkilder	83
programvare	
oppgradering	74
pålogging til klasse	73

R

redigere	
matematiske uttrykk	31

S

sende mappe, feil	106
sideoppsett	
egendefinert	47
velge	46
sider	41
flytte i oppgaver	54-56
kopiere til en annen oppgave	55
kopiere til et annet dokument	56

legge til i en oppgave	58
omplassere	53, 59
Sidesortering	54, 59
sikkerhetskopiere	
grafregnerfiler til en annen grafregner	110
sjabloner	27, 66
matematiske uttrykk	67
skrift	
størrelse	10
velge	10
slette	
dokumenter	62
mapper	62
slette bilder, fjerne bilder	71
slette filer	110
språk	
endre	85
internasjonale tegn	68
velge	9
spørsmål	
bilder	69
standardinnstillinger	
endre generelle innstillinger	88
gjenopprette generelle innstillinger	90
startskjermbilde	12
alternativer	12
Startskjermbilde	11
strømkilder	83

T

tastatur	7
endre	125
Tastatur	
hurtigtaster	18

Tegn	
internasjonalt språk	68
spesial	66
TI-84	
strømalternativer	86
TI-84-modus	
lagre skjermbilder	129
TI-84 Plus Mode cables	127
TI-Nspire™-applikasjoner	
bilder	69
TI-Nspire™-grafregnerne	7
TI-Nspire™ Navigator™ trådløs holder	
koble til grafregner	95
tilbakestille minne	113
tilgjengelig minne	109
tilpasse	
Generelle innstillinger	87
Innstillinger for Grafer og geometri	91
tips	17
trådløs holder	
koble til grafregner	95
trådløst kommunikasjonsutstyr	95

U

USB-kabel	99
uttrykk	
kopiere fra Kalkulator-loggen	31
legge inn fra en sjablon	27
legge inn med veiviser	27
legge inn og behandle	24
redigere	31
velge i Kalkulator	32

V

variabler	64
-----------------	----

Ved å bruke USB-kabel	99
veivisere	27, 66
velge	
uttrykk i Kalkulator	32
Velge alternativer	12
velge bilder	69
Velge en skriftstørrelse	10
velge et språk	9
Velkommen!-skjermbilde	10
Vernier DataQuest	15
viser	
Innstillinger for Grafer og geometri	91
Kalkulator-logg	30

Å

åpne	
Katalog	25, 64
Kladdeark	23
kontekstmenyer	51
Mine dokumenter	60
åpne Innstillinger-menyen	84